

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०२०

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अभियंत्यांनी शिवडी ते डॉकयार्ड रोड
परिसरात पाणी वाटपात केलेली अनियमितता

(१) ७९२ (०२-०४-२०२०). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर), श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील, बीपीटीच्या अखत्यारितील, शिवडी ते डॉकयार्ड रोड परिसरातील, लकडा बंदरसह सहा बंदरामध्ये येणाऱ्या बोटींना, मुंबई महानगरपालिकेचे दोन उप प्रमुख अभियंता (स्थापत्य व अभियांत्रिकी गट) यांनी मागील १७ वर्षांपासून दररोज साडेतीन लाख लीटरहून अधिक पाणी बेकायदा पुरवठा करून अद्यापपर्यंत शासन तथा मुंबई महानगरपालिकेच्या ६८० कोटी रुपयांच्या महसूलाचे आर्थिक नुकसान केल्याचा गंभीर प्रकार दिनांक ८ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महानगरपालिकेच्या सदर दोन अभियंत्यांनी गैरप्रकार केल्याचे महासभेत निदर्शनास आले असून पाणी विक्री करून गैरव्यवहार करणाऱ्या दोषी अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्याची मागणी सत्तधारी व विरोधी पक्षाने केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू प्रकरणाची सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत, त्यानुसार महानगरपालिकेचे लाखो लीटर पाणी चोरी करून व विक्री करून आर्थिक गैरव्यवहार करणाऱ्या संबंधीत दोषी उप प्रमुख अभियंता यांच्याविरुद्ध अद्याप शासनातर्फे कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०९-१२-२०२०) : (१) व (२) दिनांक ०७.०१.२०२० रोजी झालेल्या बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या महापालिका सभागृहात, एका अभियंत्याने शिवडी ते डॉकयार्ड परिसरात पाणी वाटपात केलेली अनियमितता तसेच एका अभियंत्याने रुग्णालयाच्या कामांमध्ये केलेली अनियमितता याबाबत चर्चा झाली होती ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) सदर प्रकरणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत चौकशी करण्यात आलेली नाही.

तथापि, शिवडी ते डॉकयार्ड परिसरात पाणी वाटपातील अनियमिततेबाबत चर्चा झालेल्या उप जल अभियंता (स्थापत्य) यांचा सदर प्रकरणाशी कोणत्याही स्तरावर प्रत्यक्ष संबंध येत नाही. यास्तव अनधिकृत पाणी पुरवठा केल्याची कोणतीही बाब त्यांच्याबाबतीत दिसून येत नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगोली शहरात महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती योजनेंतर्गत नगरपरिषदेच्या हद्दीतील रस्त्यांची व भूमिगत गटार योजनेची काम निकृष्ट दर्जाची होत असल्याबाबत

(२) ९२६ (०३-०४-२०२०). **श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी) :** सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली शहरात महाराष्ट्र सुवर्ण-जयंती नगरोत्थान योजनेंतर्गत नगरपरिषदेच्या हद्दीतील ५७ रस्त्यांची कामे तसेच भूमिगत गटार योजनेची कामे अत्यंत निकृष्ट दर्जाची होत असून तसेच विकास कामाच्या निविदा प्रक्रियेत गैरकारभार करून कंत्राटदारास फायदा होण्याकरीता अनेक त्रुटी ठेवून मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार केल्याप्रकरणी उच्चस्तरीय चौकशी स्थापन करून तातडीने उक्त कामांना स्थगिती देण्याबाबतची मागणी जिल्ह्यातील विविध सामाजिक संघटनांनी जिल्हाधिकारी, हिंगोली यांना निवेदनाद्वारे तसेच लोकप्रतिनिधिंनी मा.मुख्यमंत्री, मा.नगरविकास मंत्री यांच्याकडे दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास पत्रव्यवहार करून केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भूमिगत गटार योजनेच्या अंदाजपत्रकात प्रत्येक तीन घरामध्ये एक चेंबर असणे आवश्यक असतांना तसेच प्रत्येक प्रभागात एक आऊटलेट करणे अपेक्षित असतांना घरातील आऊटलेटचे पाणी चेंबरमध्ये जाण्याची व्यवस्था केलीच नसल्याने कोट्यवधी रुपयांचा निधी वाया गेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, हिंगोली शहरातील इंदिरा चौक, गांधी चौक, अंबिका टॉकिज या भागात रस्त्याचे सीसी रोड या कामाच्या अंदाजपत्रकामध्ये ६५० मीटर लांबी, ४.५ मीटर रुंदी खोली खोदकाम करणे आवश्यक आहे ज्याकरिता फुटपाथ फोडण्यासाठी ६५ हजार ५५४ रुपये व जुने रोडवरील तपशीलाप्रमाणे खोदकामाचा खर्च १ लाख ९६ हजार १७० रुपये आणि सदर खोदकामात निघालेल्या मटेरिअलची विल्हेवाट लावण्यासाठी रुपये ५ लाख ३४ हजार ९६० असा एकूण रुपये ७ लाख ९६ हजार ५८४ एवढा खर्च केला जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त अभियानांतर्गत कोणतेही खोदकाम केलेले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदरहू प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार यास जबाबदार असणा-यांविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०३-१२-२०२०) : (१) • महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान अंतर्गत हिंगोली शहरात रस्ते विकास प्रकल्पांतर्गत ५७ कामे घेण्यात आलेली असून त्यापैकी प्रत्यक्षात २७ रस्त्यांच्या कामास सुरुवात झालेली आहे.

• सदरील कामे अंदाजपत्रकीय तरतुदीनुसार करण्यात येत असून त्यांचे त्रयस्थ संस्थेकडून लेखापरीक्षण करण्यात आलेले आहे.

• महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान अंतर्गत हिंगोली शहरात भूमिगत गटार प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर असून ९६ टक्के प्रकल्पाचे काम पूर्ण झालेले आहे.

• सदरील कामांच्या निविदा प्रक्रिया ही शासनाच्या ई-निविदा पोर्टलद्वारे ऑनलाईन पद्धतीने करण्यात आलेली असून या संबंधित निविदा विविध वर्तमान पत्रात जाहिरात देण्यात येऊन पारदर्शक पद्धतीने करण्यात आलेली आहे.

• सदरील प्रकल्पातील कामे अंदाजपत्रकीय तरतुदीनुसार करण्यात येत असून सदरील कामाचे शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालय, औरंगाबाद यांच्याकडून वेळोवेळी लेखापरीक्षण करण्यात आलेले आहे.

• सदर विकास कामाबाबत विराट लोकमंच या सामाजिक संघटनेच्या तक्रारीच्या अनुषंगाने हिंगोली शहर भुयारी गटार प्रकल्पाचे प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार, कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, परभणी यांच्याकडील तांत्रिक अहवालानुसार प्राप्त तक्रारीमध्ये तथ्य आढळून आलेले नाही.

(२) • भूमिगत गटार प्रकल्पाच्या अंदाजपत्रकानुसार प्रत्येक ४ घराला एक चेंबर घेण्यात आलेले आहे.

• अंदाजपत्रकात १५ हजार घरे गृहीत धरून हाऊस चेंबरचे ३७५० उद्दिष्ट होते त्यानुसार आवश्यक त्या ठिकाणी ४४१० चेंबर पूर्ण करण्यात आलेले असून त्यामुळे घरातील मलनिस्सारण व आऊटलेटचे पाणी जाण्याची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे.

(३) • हे खरे नाही.

• सदरील दिलेली आकडेवारी ही अंदाजपत्रकातील तरतूद असून प्रत्यक्ष जागेवरील परिस्थितीचे आकलन करून बाब निहाय खर्च हा केला जातो.

• संबंधित कामे प्रगतीपथावर असून पीक्यूसी एम-३० काँक्रेटचे काम पूर्ण झालेले असून उर्वरित रस्ता दुभाजक, दुतर्फी पाईप टाकण्याचे, पेव्हरब्लॉक टाकण्याची कामे प्रगतीपथावर आहेत.

(४) • सदर योजनेंतर्गत कामाच्या अंदाजपत्रकीय तरतुदीनुसार खोदकाम पूर्ण करूनच पुढील कामे पूर्ण करण्यात आलेली आहेत.

(५) व (६) • सदर प्रकल्पाचे काम माहे डिसेंबर, २०२० पर्यंत पूर्ण करण्याचे व संपूर्ण प्रकल्प कार्यान्वित करण्याचे हिंगोली नगरपरिषदेचे नियोजन आहे.

मुंबईतील एस.आर.ए. प्रकल्पातील घरांची खरेदी-विक्री करण्याचे धोरण ठरविण्याबाबत

(३) ११९१ (०५-०४-२०२०). श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील एस.आर.ए. लाभार्थींना एस.आर.ए. इमारतीमध्ये शासनाने मोफत घरे दिली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या घरांची १० वर्षे पर्यंत खरेदी विक्री करता येत नाही अशी अट असूनसुद्धा काही जणांनी या घरांची खरेदी विक्री केली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाचे धोरण काय आहे वा धोरण ठरविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०६-११-२०२०) :

(१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे

(३) महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि.व पु.) अधिनियम, १९७१ मधील कलम ३(ई) नुसार पात्र झोपडीधारकांना मोफत पुनर्वसन सदनिका प्राप्त झाल्यापासून १० वर्षांपर्यंत अन्य कोणालाही हस्तांतरित, गहाण, विक्री तसेच भाडेपट्टा इत्यादी मार्गांनी देता येत नाही. तसेच १० वर्षांचा कालावधी पूर्ण झाल्यानंतरही सदनिका झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या पूर्व परवानगी शिवाय हस्तांतरित करता येत नाही.

सदर प्रकरणी शासनाने शासन निर्णय, गृहनिर्माण विभाग, दि.०९.०१.२०१७ अन्वये मंत्रिमंडळाची समिती गठीत करण्यात आली असून सदर समितीच्या शिफारशीनुसार पुढील नियमोचित कार्यवाही करण्यासाठी महाधिवक्ता, महाराष्ट्र शासन यांचे अभिप्राय घेण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मीरा-भाईदर महानगरपालिका (जि.ठाणे) क्षेत्रातील सुभाषचंद्र बोस मैदानाचा प्रस्ताव शासनामार्फत मिठागर (सॉल्ट) विभागाकडे पाठविण्याबाबत

(४) १२६८ (०३-०४-२०२०). श्रीमती गीता जैन (मिरा भाईदर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :- (१) मीरा-भाईदर महानगरपालिका (जि.ठाणे)

क्षेत्रातील भाईदर (पश्चिम) येथे सुभाषचंद्र बोस हे एकमेव मैदान असून सदर जागा ही क्रिडा संकुलाकरिता राखीव आहे, परंतु सुभाषचंद्र बोस मैदान ते मोर्वा पर्यंत विकास योजनेतील रस्त्यात मिठागरांची जागा बाधित होत असून सदर जागा हस्तांतरणासाठी महानगरपालिकेने नगरविकास विभाग यांचेकडे प्रस्ताव पाठविल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर प्रस्ताव शासनामार्फत मिठागर (सॉल्ट) विभागाकडे पाठविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (११-११-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर जागे संदर्भात शासनामार्फत सॉल्ट विभागास प्रस्ताव पाठविण्याची कार्यवाही शासन स्तरावर सुरू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईला पाणी पुरवठा करणाऱ्या शहापूर तालुक्यातील तानसा धरणाच्या
जलवाहिनीवरून जाणारे रस्ते नादुरुस्त झाल्याबाबत**

(५) १४२७ (२१-०३-२०२०). श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईला पाणी पुरवठा करणाऱ्या शहापूर तालुक्यातील तानसा धरणाच्या जलवाहिनीवरून जाणारे रस्ते नादुरुस्त झाल्याचे दिनांक ०३ जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नादुरुस्त झाल्याने अपघात किंवा घातपात होण्याची शक्यता व्यक्त होत असून याबाबत मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिकाऱ्यांकडे तक्रार करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर नादुरुस्त रस्त्यांबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-११-२०२०) : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) तानसा धरणाच्या जलवाहिन्यांलगत असणाऱ्या रस्त्यावरील दोन मोऱ्या दुरावस्थेत आढळून आल्याने त्या ठिकाणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत तातडीने उपाययोजना करून मोऱ्या रहदारीस तात्पुरत्या स्वरूपात सुरक्षित करण्यात आल्या आहेत.

कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्यासाठी महानगरपालिकेमार्फत स्ट्रक्चरल ऑडीट आणि पुनर्बांधकामाचे प्रस्ताव तयार करण्यात आले आहेत.

सन २०१९ मधील अतिवृष्टीमुळे दोन ठिकाणी खचलेल्या रस्त्याच्या दुरुस्तीचे काम सुरु करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईमधील भांडुप (पूर्व) येथे विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमांचे
उल्लंघन करून अनधिकृत बांधकाम केल्याबाबत**

(६) १४८६ (०३-०४-२०२०). श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईमधील भांडुप (पूर्व) एलबीएस मार्ग येथील मॅग्नेट मॉल, मेट्रो कॅश अँड कॅरी इंडिया प्रा. लि., येथे विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमांचे उल्लंघन करून अनधिकृत बांधकाम केले असल्याची तक्रार लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १४ नोव्हेंबर, २०१८, दिनांक २ एप्रिल, २०१९ व दिनांक १५ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करून अनधिकृत बांधकाम करणा-यांवर आणि यास पाठीशी घालणा-या संबंधित अधिका-यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१) भांडुप (पूर्व) एल.बी.एस. मार्ग येथील मॅग्नेट मॉल, मेट्रो कॅश अँड कॅरी इंडिया प्रा.लि. येथे विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमांचे उल्लंघन करून अनधिकृत बांधकाम केले असल्याबाबतची स्थानिक लोकप्रतिनिधींची विविध तक्रारपत्रे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस प्राप्त झाली आहेत.

(२) मॅग्नेटा मॉल येथील अनधिकृत बांधकामांवर व बांधकामधारकांवर बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कारवाई करण्यात आली आहे.

तसेच, मेट्रो मेट्रो कॅश अँड कॅरी इंडिया प्रा.लि. यांनी नियमितीकरणासाठीचा सादर केलेला प्रस्ताव तांत्रिक बाबी व आवश्यक त्या कागदपत्रांच्या पूर्ततेसाठी अस्वीकार्य असल्याचे दिनांक ११.१२.२०१९ रोजी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून संबंधितांना संगणकीय प्रणालीद्वारे कळविण्यात आले आहे.

सदर प्रकरणी महानगरपालिकेच्या इमारत प्रस्ताव विभागाशी संबंधित परवानगीच्या अनुषंगाने संबंधितांकडून सर्व कागदपत्रांची योग्य ती पूर्तता झाल्यानंतर सदर प्रस्तावावर नियमाच्या अधीन राहून कार्यवाही करण्यात येणार आहे. त्यामुळे अधिकाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्यात आली नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

विलेपार्ले (मुंबई) येथील लोहीया नगर येथील एस.आर.ए योजनेबाबत

(७) १९५८ (०६-०४-२०२०). अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील विलेपार्ले लोहीया नगर येथील एस.आर.ए प्रकल्पात गैरप्रकार झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, ८ इमारतींचे बांधकाम पूर्ण होऊन अनेक वर्षे होऊनही अद्यापपर्यंत सोसायटीची नोंदणी झाली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकल्पात बांधण्यात आलेल्या ८ इमारतींमध्ये पुरविण्यात आलेल्या सुविधा येथे राहणा-या लोकसंख्येच्या तुलनेत अपु-या असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीनुसार प्रकल्पाच्या विकासकावर कोणती कारवाई करण्यात येत आहे व सदर प्रकल्पातील रहिवाश्यांना पुरेशा सोयी सुविधा पुरविण्यासाठी शासन कोणत्या उपाययोजना करणार वा करित आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०७-१२-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

न.भू.क्र.१५८२ (पै) लोहियानगर, विलेपार्ले (पश्चिम) या पुनर्वसन योजनेमध्ये बांधण्यात आलेल्या एकूण ८ इमारतींपैकी इमारत क्र.ए-१, बी-१, बी-३, ए-२ व ए-३ अशा एकूण ६ इमारतींसाठी गृहनिर्माण सहकारी संस्था नोंदणीकृत करण्यात आलेल्या आहेत. उर्वरित इमारत क्र.बी-४ या इमारतीसाठी सहकारी गृहनिर्माण संस्था नोंदणीकृत करणेकामी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडून दि.१२.०२.२०२० रोजी नाव राखून ठेवणे व बँकेत खाते उघडण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे. तर इमारत क्र.ए-४ साठी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे नोंदणीचा प्रस्ताव प्राप्त झालेला नाही.

(३) हे खरे नाही.

सदर पुनर्विकसित ८ इमारतींकरिता विकासकातर्फे मंजूर आराखड्यानुसार जलवाहिनी, मल:निस्सारण वाहिनी, इलेक्ट्रीक सबस्टेशन अशा सामाईक सुविधा पुरविलेल्या आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिडकोमार्फत नवीन जालना प्रकल्प उभारण्याबाबत

(८) ३०१६ (०५-०४-२०२०). श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिडको प्रशासनाने औरंगाबादच्या पार्श्वभूमीवर नवीन जालना प्रकल्प उभारण्याचा निर्णय घेतला व त्याकरिता प्रशासनाने शहरालगतच्या खरपुडीची निवड करून रुपये १८८८ कोटींच्या अंदाजपत्रकास मान्यता दिली मात्र सध्या प्रशासनाने सदरहू प्रकल्प रद्द करण्याचा विचार केला असल्याचे दिनांक २ नोव्हेंबर, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सध्या औरंगाबादमध्ये विस्तारासाठी पर्याय नसल्याने जालना जिल्ह्याचा विचार करण्यात आला व पुढील पाच वर्षांचा विचार केल्यास डीएमआयसी आणि जालन्यातील उद्योगाच्या विकासाचा विचार केल्यास उक्त प्रकल्प सोयीचा झाला होता परंतु प्रशासन याबाबत आवश्यक कार्यवाही करित नसल्याने नागरिकांमध्ये प्रामुख्याने उद्योजकांमध्ये त्यामुळे संभ्रमावस्था निर्माण झाली आहे, हे लक्षात घेता याबाबत शासन आवश्यक कोणती कार्यवाही करणार वा करित आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०८-१२-२०२०) : (१) व (२) जालना परिघस्त क्षेत्रातील मौ खारपुडी येथील ३०१.२३ हे क्षेत्र महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम ४० (१ब) सह कलम १६० अन्वये या अधिसूचित क्षेत्रातून शासन अधिसूचना, दि.९.७.२०२० अन्वये सदर प्रकल्पासाठी सिडकोची "विशेष नियोजन प्राधिकरण" म्हणून करण्यात आलेली नेमूणक रद्द करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई शहरातील गृहनिर्माण संस्थांना प्रोत्साहित करून घनकचरा वर्गीकरण करण्याबाबत

(९) ३४५७ (२१-०३-२०२०). श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरातील क्षेपणभूमीची क्षमता संपुष्टात आल्यामुळे मुंबई महानगरपालिकेने घनकचरा व्यवस्थापनाचे धोरण निश्चित केले असून कचरा वर्गीकरण करून ओल्या कचऱ्यापासून खतनिर्मितीसाठी प्रकल्प उभारणाऱ्या गृहनिर्माण संस्थांना मालमत्ता करात १५ टक्के पर्यंत सवलत देण्याची योजना महानगरपालिकेने सुरु केली परंतु त्यास ही चांगला प्रतिसाद मिळत नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई शहराची दिवसें दिवस वाढत चाललेली लोकसंख्या व वाढते शहरीकरणामुळे घनकचरा व्यवस्थापन अत्यावश्यक बाब असल्यामुळे या गृहनिर्माण संस्थांना प्रोत्साहित करून घनकचरा वर्गीकरण करण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-११-२०२०) : (१) मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या कलम १४४अ अन्वये सामाजिक दृष्ट्या किंवा परिस्थितीकीय लाभासाठी (Socially or ecologically beneficial schemes) अंमलात येणाऱ्या योजनांच्या संदर्भातील जमिनी आणि इमारतींवरील आकारावयाच्या मालमत्ता करात जास्तीत जास्त १५ टक्क्यांपर्यंत सवलत देण्याची योजना महानगरपालिकेने सुरु केली आहे. त्यानुसार,

अ) इमारतीच्या आवारातील ओल्या कचऱ्याचे वर्गीकरण करून कपोस्टीकरण केल्यास सर्वसाधारण करात ५% सवलत.

ब) इमारतीच्या आवारातील सुका कचरा वर्गीकरण करून हा कचरा पुनर्वापरकर्त्या संस्थांस सोपवून त्याची विल्हेवाट लावल्यास सर्वसाधारण करात ५% सवलत.

क) इमारतीच्या आवारातील टाकाऊ पाण्याचा पुनर्वापर, पर्जन्य जलसंधारण योजना राबवून अशा पाण्याचा वापर स्वच्छतागृहाच्या निःसारणाकरिता केल्यास सर्वसाधारण करात ५% सवलत.

एच-पूर्व विभागातील ६ गृहनिर्माण संस्थांनी ओल्या कचऱ्यावर प्रक्रीया करून मालमत्ता करात सवलत प्राप्त करण्याकरिता अर्ज प्राप्त झाले आहेत. तसेच, ओल्या कचऱ्यावर प्रक्रीया व सुका कचरा पुनर्वापरकर्त्या संस्थांस सोपवून त्याची विल्हेवाट लावण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(२) व (३) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या स्थायी समितीने दिनांक २१/०८/२०१९ रोजी ठराव मंजूर केला असून ही योजना मागील ५ महिन्यांपासून विभागस्तरावर कार्यन्वित केली आहे. सदर योजनेबाबत गृहनिर्माण संस्थांमध्ये जागृती करण्याचे काम बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या घन कचरा व्यवस्थापन खात्यामार्फत करण्यात येत आहे. त्याला प्रतिसाद म्हणून ओल्या कचऱ्यावर प्रक्रीया व सुका कचरा पुनर्वापरकर्त्या संस्थांस सोपवून त्याची विल्हेवाट लावण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे. सदर योजनेचा गृहनिर्माण संस्थांना लाभ देण्याकरिता, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या घन कचरा व्यवस्थापन विभागाने गृहनिर्माण संस्थांना नोंदणी करण्याकरिता संगणक प्रणाली विकसित केली असून तिची कर निर्धारण व संकलन विभागाच्या मालमत्ता कर प्रणालीशी सांगड घालण्याची प्रक्रीया सुरु आहे.

**नाशिक महानगरपालिकेसाठी विकास नियंत्रण नियमावली मंजूर करताना
पार्किंगच्या बाबतीत क्लिष्ट नियम लावण्यात आल्याबाबत**

(१०) ३५५५ (२०-०३-२०२०). श्रीमती सरोज आहिरे (देवळाली), श्रीमती देवयानी फरांदे

(नाशिक मध्य) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २०१७ मध्ये नाशिक महानगरपालिकेसाठी विकास नियंत्रण नियमावली मंजूर करताना पार्किंगच्या बाबतीत क्लिष्ट नियम लावण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे नाशिक मधील बांधकाम व्यवसाय पुर्णपणे ठप्प झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, नाशिक शहरासह राज्यात एकच विकास नियंत्रण नियमावली लागू करण्यासाठी शुद्धिपत्रक देखील ८ मार्च रोजी प्रसिद्ध केलेले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्या स,नागपूर व पुणे शहरांना एक न्याय व नाशिकला वेगळा न्याय देण्यात आलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, राज्यातील विविध महानगरातील विकासात सुसूत्रता यावी यासाठी मुंबई वगळता राज्यात एकीकृत विकास नियंत्रण नियमावली मंजूर करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) व (२) नाही. नाशिक महानगरपालिका क्षेत्रासाठी नाशिक महानगरपालिकेने महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम १९६६ नुसार वैधानिक कार्यवाही पूर्ण करून शासनास मंजूरीस्तव सादर केलेल्या विकास योजना व विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावलीस शासनाने दि. ०९.०१.२०१७ रोजी मंजूरी प्रदान केली आहे. उक्त विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावलीतील तरतूदीनुसार नाशिक महानगरपालिकेस प्राप्त होणा-या विकास प्रस्तावास बांधकाम परवानग्या देण्यात येत आहेत. विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावलीतील तरतूदीनुसार नाशिक महानगरपालिकेस प्राप्त होणा-या विकास प्रस्तावास बांधकाम परवानग्या देण्यात येत आहेत. विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली लागू झाल्यानंतर पार्कींगच्या प्रावधानामुळे बांधकाम परवानग्या देतांना कोणत्याही समस्या उद्भवलेल्या असल्याचे, बांधकाम परवानग्यांवर कोणताही परिणाम झालेला असल्याचे, पार्कींगच्या बाबतीत क्लिष्ट नियम असल्याचे आणि नाशिक शहरातील बांधकाम व्यवसाय ठप्प झाल्याचे दिसून येत नाही. तथापि राज्यातील नियोजन प्राधिकरणांच्या नियमावलीमधील तरतूदी एकसमान नसून वेगवेगळ्या असल्याने नियोजन प्राधिकरणांच्या नियमावलीमधील तरतूदींशी तुलना होत असल्याचे दिसून येत आहे.

(३) होय.

(४) व (५) नाही.

महाराष्ट्र शासन नगरविकास विभागाने राज्यातील महानगरपालिका, नगरपालिका, नगर परिषदा, नगर पंचायती, विशेष नियोजन प्राधिकरणे, नवनगर विकास प्राधिकरणे, महानगरप्रदेश विकास प्राधिकरणे यांच्या विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली वेगवेगळ्या असल्याने केंद्र शासनाचे औद्योगिक धोरण व प्रोत्साहन विभागाच्या धोरणानुसार एकत्रिकृत सर्वसमावेशक विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली तयार करणेसाठी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम-३७ अन्वये कार्यवाही सुरु केली आहे. त्याअंतर्गत मा. शासनाने जा.क्र./टिपीएस/१८१८ /सीआर /२३६/१८/युडी-१३,दि.०८.०३.२०१९ अन्वये नागरिकांच्या सूचना/हरकती मागविलेल्या होत्या. यासंदर्भात सदर प्रसिद्ध एकत्रित सर्वसमावेशक विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावलीबाबत वैधानिक कार्यवाही पूर्ण झालेली असून त्यास मंजूरी देण्याच्या दृष्टीने शासन स्तरावर अंतिम निर्णय संकल्पित आहे. त्यानुसार राज्यातील सर्व नियोजन प्राधिकरणांसाठी एकत्रीकृत सर्वसमावेशक नियमावली अंमलात येणार आहे.

(६) लागू नाही.

**गोरेगाव (पूर्व) व (पश्चिम) जोडणाऱ्या मृणालताई गोरे उड्डाणपुलाच्या
विस्तारीकरणाच्या कामाबाबत**

(११) ३८११ (०५-०४-२०२०). श्रीमती विद्या ठाकूर (गोरेगाव) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोरेगाव (पूर्व) व (पश्चिम) जोडणाऱ्या मृणालताई गोरे उड्डाणपुलाच्या विस्तारीकरणाचे काम मुंबई महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत असल्याचे व सदर प्रकल्पाच्या कामास विलंब होत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकल्प पूर्ण होण्याचा कालावधी, एकूण खर्च व येणाऱ्या अडचणी याबाबतचा अहवाल शासनास सादर केला आहे काय,

(३) असल्यास, सदर अहवालात काय आढळून आले आहे व त्याअनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-११-२०२०) : (१) गोरेगाव पूर्व व पश्चिम जोडणाऱ्या मृणालताई गोरे उड्डाणपुलाच्या विस्तारीकरणाचे काम बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येत आहे.

सदर कामाचा कंत्राट कालावधी पावसाळा वगळून २४ महिने इतका आहे. सदर उड्डाणपुलाचे काम माहे मार्च, २०२० मध्ये सुरु करण्यात आले असून माहे फेब्रुवारी, २०२२ पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.

सद्यःस्थितीत पुलाचे १० टक्के काम पूर्ण झाले आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण-डोंबिवली (जि.ठाणे) महानगरपालिकेत समाविष्ट केलेल्या २७ गावांमध्ये विविध सोयी-
सुविधा पुरविण्यासाठी हद्दवाढ अनुदान देण्याबाबत**

(१२) ४१८५ (०५-०४-२०२०). श्री.विश्वनाथ भोईर (कल्याण पश्चिम), श्री.प्रमोद (राजू) रतन पाटील (कल्याण ग्रामीण) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली (जि.ठाणे) महानगरपालिका क्षेत्रात असलेली २७ गांवे दिनांक १ जून, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास महानगरपालिकेत समाविष्ट केल्यानंतर अद्यापही शासनाकडून या गावांच्या विकासासाठी हद्दवाढ निधी महानगरपालिकेस प्राप्त झाला नाही आहे, हे खरे आहे,

(२) असल्यास, सदर २७ गावांचा महानगरपालिकेमध्ये समावेश होऊन पाच वर्षे उलटूनही हद्दवाढ निधी महानगरपालिकेस न देण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, उपरोक्त २७ गावांमध्ये विविध सोयी-सुविधा पुरविण्यासाठी हद्दवाढ अनुदान देण्याची मागणी दिनांक १३ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास मा.नगरविकास मंत्री यांचेकडे पत्राद्वारे लोकप्रतिनिधिनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर अनुदान देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) हद्दवाढ निधी देण्यात आला नाही, ही वस्तुस्थिती आहे.

(२), (३) व (४) • कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेत दि.०१.०६.२०१५ पासून २७ गावे समाविष्ट करण्यात आली होती.

• २७ गावातील दैनंदिन सुविधा (रस्ते, दिवा-बत्ती, पाणी, घनकचरा व्यवस्थापन) इत्यादी बाबींवर लक्ष केंद्रीत करून दैनंदिन देखभाल व दुरुस्ती हाती घेऊन नागरिकांना सुविधा उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत.

• स्वच्छ भारत अभियान अंतर्गत घनकचरा व्यवस्थापनासाठी रु. ११४.२३ कोटीचा प्रकल्प अहवाल मंजूर करण्यात आलेला आहे.

• सदर २७ गावांसाठी प्रस्तावित अमृत योजनेच्या अनुषंगाने सन २०१९ ची २७ गावांची लोकसंख्या व आवश्यक पाणी पुरवठा गृहीत धरून रु. १८०.८१ कोटीचा प्रस्ताव मंजूर करण्यात आलेला आहे.

• कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेमधील २७ गावांची स्वतंत्र नगरपरिषद स्थापन करण्याबाबत सर्वपक्षीय हक्क संघर्ष समिती, सर्वपक्षीय युवा मोर्चा तसेच सर्वपक्षीय लोकप्रतिनिधी यांची मागणी विचारात घेऊन दि. ०७.०९.२०१५ रोजी २७ गावे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेमधून वगळण्याची प्राथमिक उद्घोषणा प्रसिध्द केली आहे.

• विभागीय आयुक्तांचा अहवाल विचारात घेऊन उपरोक्त २७ गावांपैकी १८ गावे दि. २४.०६.२०२० पासून वगळण्यात आलेली आहेत.सदर १८ गावांची नगरपरिषद स्थापन करण्यासाठी दि. २४.०६.२०२० रोजी प्राथमिक अधिसूचना निर्गमित केलेली आहे.

• सदर अधिसूचनेस अनुसरून प्राप्त हरकती व सूचनांवर जिल्हाधिकारी, ठाणे यांचेकडे कार्यवाही सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई महानगरपालिकेच्या रस्ते, उद्यान, शाळा,रुग्णालय आदि ठिकाणी
तसेच शाळांच्या सुरक्षेसाठी सी.सी.टि.व्ही.कॅमेरे बसविण्याबाबत**

(१३) ४२४६ (०५-०४-२०२०). श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महानगरपालिकेच्या मालमत्तेच्या रक्षणासाठी रस्ते, उद्यान, शाळा, रुग्णालय आदि ठिकाणी तसेच महानगरपालिकेच्या शाळांच्या सुरक्षेसाठी सी.सी.टि.व्ही. कॅमेरे बसविण्याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास पासून वारंवार आयुक्त, मुंबई महानगरपालिका, मुख्य कार्यालय, मुंबई यांच्याकडे लेखी तक्रार केली, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या निवेदनानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-११-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने दिलेल्या माहितीनुसार, एकूण १० उद्याने व मनोरंजन मैदाने याठिकाणी सुरक्षेच्या दृष्टीने सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे यापूर्वीच बसविण्यात आलेले आहेत. वीरमाता जिजाबाई भोसले उद्यान व प्राणीसंग्रहालय, भायखळा येथे माहे जून २०१८ पासून एकूण ३०० सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे लावण्यात आले आहेत. सहाय्यक सुरक्षा अधिकारी यांचे कार्यालयामध्ये कंट्रोलरूम देखील कार्यान्वित करण्यात आले आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या ११०९ शाळांमध्ये सन २०१९-२० ते २०२३-२४ या कालावधीत १९४४७ सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे बसविण्याची निविदा प्रक्रीया सुरु आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेची एकूण ४ प्रमुख रुग्णालये व २१ प्रसुतिगृहांमध्ये सी.सी.टी.व्ही. यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात आलेली असून प्रसुतिगृहांमध्ये सुरु असलेले नुतनीकरणे काम पूर्ण झाल्यानंतर सी.सी.टी.व्ही. यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात येईल.

पेरिफेरल रुग्णालयांमध्ये सी.सी.टी.व्ही. यंत्रणा कार्यान्वित करणेकरिता पुर्नःसर्वेक्षण चालू आहे.

विभाग कार्यालयात सी.सी.टी.व्ही. यंत्रणा कार्यान्वित करण्याची प्रक्रीया अंतिम टप्प्यात आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मिरा-भाईदर (जि.ठाणे) महानगरपालिका क्षेत्रातील नाट्यगृह इमारतीचे अंतर्गत सजावटीचे काम विकास हक्क प्रमाणपत्राच्या मोबदल्यात करून घेण्याबाबत

(१४) ५४२३ (०६-०४-२०२०). श्रीमती गीता जैन (मिरा भाईदर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मिरा-भाईदर (जि.ठाणे) महानगरपालिका क्षेत्रातील राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ०८ वर मौजे महाजनवाडी स.क्र.४५०९ ते ४५१३, ४५१७, ४५४७, ४५४८, ४५७२ ते ४५७५, ४६०४, ४६०९, ४६१०, ४६११, ४६५२, ४६९२, ४७०२, ४७१० ते ४७२१ व इतर जागेमध्ये नागरी सुविधा क्षेत्राच्या जागेवर विकास हक्क प्रमाणपत्राच्या मोबदल्यात विकासकाकडून नाट्यगृह इमारत बांधून घेण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर इमारतीमधील अंतर्गत सजावट व सोयीसुविधा विकास हक्क प्रमाणपत्राच्या मोबदल्यात करून घेण्यासाठी परवानगी देणेस मा.आयुक्त, मिरा-भाईदर महानगरपालिका यांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नाट्यगृह इमारतीचे अंतर्गत सजावटीचे काम थांबलेले असून सदर काम विकास हक्क प्रमाणपत्राच्या मोबदल्यात करून घेण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे मागणी केली आहे, हेही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०९-१२-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) सदर प्रस्तावावर संचालक, नगर रचना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे अभिप्राय प्राप्त झाले असून, सदरचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नवी मुंबई महानगरपालिका दिव्यांग प्रशिक्षण केंद्रास शाळा म्हणून मान्यता
असताना ते केंद्र म्हणून चालविले जात असल्याबाबत**

(१५) ६०९३ (०६-०४-२०२०). **श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर) :** सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवी मुंबई महानगरपालिका दिव्यांग प्रशिक्षण केंद्रास शाळा म्हणून मान्यता असताना ते केंद्र म्हणून चालविले जाते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी सदर केंद्र हे शाळा असल्याचे पुरावे मा.राज्यमंत्री, नगरविकास विभाग यांच्याकडे वारंवार सादर केले असूनही ते शाळा म्हणून चालविले जात नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी सुनावणीवेळी दिव्यांग प्रशिक्षण केंद्र शाळेच्या संहितानुसार चालविण्याचे महानगरपालिकेला आदेश दिले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०९-१२-२०२०) : (१), (२), (३) व (४) • नवी मुंबई महानगरपालिका सर्वसाधारण सभेने ठराव क्र. ३०, दि. १४.१२.२००७ अन्वये अपंग शिक्षण व प्रशिक्षण केंद्र सुरू करण्यास मान्यता दिलेली आहे.

• अपंग कल्याण आयुक्तालय, पुणे यांचे दि. १६.०९.२०१५ ते दि. ३१.०३.२०१८ या कालावधीकरीता नवी मुंबई महानगरपालिका ईटीसी अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सुविधाकेंद्र या नावाने नोंदणी प्रमाणपत्र प्राप्त झालेले आहे. तसेच पुढील कालावधीच्या नुतनीकरणासाठी प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला आहे.

• नवी मुंबई महानगरपालिकेचे ईटीसी केंद्र हे केवळ शालेय वयोगटातील दिव्यांग मुलांकरीता कार्यरत नसून सर्व वयोगटातील दिव्यांग मुले व व्यक्तींकरीता कार्यरत आहे.

• तत्कालीन मा.राज्यमंत्री (नगर विकास) यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.३१.१०.२०१७ रोजी झालेल्या बैठकीत नवी मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील दिव्यांग प्रशिक्षण केंद्र शाळेच्या संहितेनुसार चालवावे असे आदेश दिले, हे वस्तुस्थितीस धरून नाही.

• दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकास व सोयीसुविधा पुरविण्याच्या दृष्टीने ईटीसी अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण केंद्र स्थापन करण्यात आले असल्याचे नवी मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे, वडगाव बुद्रुक येथील सर्व्हे नं.४३, ४७, ४८, ४९ पुनर्वसित गावठाणातील
घरांवर बीडीपी आरक्षण टाकण्यात आल्याबाबत**

(१६) ८८४७ (२८-०५-२०२०). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे, वडगाव बुद्रुक येथील सर्व्हे नं.४३, ४७, ४८, ४९ पुनर्वसित गावठाणातील घरांवर नजरचुकीने बीडीपी आरक्षण टाकण्यात आले असल्याचे माहे मे, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरचे अनियमित आरक्षण रद्द करण्याबाबत रहिवाश्यांचा मागणीनुसार पुणे महानगरपालिकेच्या मुख्य सभेने जा.क्र.मआ/शअजा/१८७९३ नुसार दिनांक ०६ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास ठराव संमत करून शासनाकडे पाठविला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सर्व्हे नं.४३, ४७, ४८, ४९ पुनर्वसित गावठाणातील रहिवाश्यांवर अन्याय होत असतांना शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) पुणे महानगरपालिका क्षेत्रात नव्याने समाविष्ट गावांकरिता तयार केलेल्या विकास योजनेस मंजूरी देताना सदर जागांवरील बीडीपी आरक्षणाबाबतचा निर्णय प्रलंबित ठेवला होता. सदर आरक्षणास शासनाने दि. ०५.०८.२०१५ रोजीच्या निर्णयाद्वारे अंतिम मंजूरी दिली आहे. यानुसार दि.२१.०३.२००५ पुर्वीच्या सर्व वैध बांधकाम परवानगी खालील क्षेत्र वगळून तसेच दि.२१.०३.२००५ पुर्वी ज्या जागा गावठाणाच्या पुनर्वसनासाठी / प्रकल्प बाधितांसाठी/ इंदिरा आवास योजनेकरिता शासनाकडून वाटप करण्यात आलेल्या आहेत, अशा जमिनी वगळून उर्वरित क्षेत्रातील बी.डी.पी. आरक्षण कायम करण्यात आलेले आहे.

(२) पुणे महानगरपालिकेने, वडगाव बुद्रुक येथील सर्व्हे नं.४३(पै.),४७,४८,४९(पै.) या जागा बीडीपी आरक्षणातून वगळून त्या रहिवास विभागात समाविष्ट करणेचा, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ मधील तरतूदीनुसार फेरबदलाचा प्रस्ताव शासनाने सादर केला आहे.

(३) व (४) उपरोक्त प्रस्तावाबाबत संचालक नगररचना यांचे अभिप्राय मागविण्यात आले असून सदर अभिप्राय प्राप्त झाल्यावर या प्रकरणी शासनस्तरावर गुणवत्तेनुसार निर्णय घेण्यात येईल.

**मुंबई शहरातील उपकरप्राप्त इमारती/बिगर उपकरप्राप्त इमारतींशी
निगडीत समस्यांसंदर्भात निर्णय घेण्याबाबत**

(१७) १०३८ (२८-०५-२०२०). श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरातील उपकरप्राप्त इमारती/बिगर उपकरप्राप्त इमारती आणि महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाशी संबंधित इमारतींशी निगडीत समस्यांसंदर्भात धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी शासनास सुचना करण्याकरिता शासन निर्णय दिनांक २९ ऑक्टोबर, २०१६ अन्वये ८ विधानमंडळ सदस्यांची समिती गठित करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू समितीने सादर केलेल्या शिफारसींच्या अहवालानुसार दिनांक २८.०८.२०१९ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत 'उपकरप्राप्त व त्यालगत असणाऱ्या बिगर उपकरप्राप्त इमारतींचा समुह पुनर्विकास करण्यासाठी DCPR-२०३४ मध्ये सुधारणा करणे, मुंबई शहरातील उपकरप्राप्त इमारतींचा विकास नियंत्रण नियमावली ३३(७) अन्वये पुनर्विकास करण्यासाठी महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण यांना नियोजन प्राधिकारी म्हणून घोषित करणे, ज्या उपकरप्राप्त इमारती म्हाडामार्फत पुनर्विकसित करण्यात आल्या आहेत अशा ३० वर्ष जुन्या व मोडकळीस आलेल्या पुनर्रचित इमारतींच्या पुनर्विकास विकास नियंत्रण नियमातील ३३(७) नुसार करण्याच्या अनुषंगाने आवश्यक त्या सुधारणा करण्याबाबत' निर्णय घेण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या उपरोक्त निर्णयाच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०४-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) मुंबई शहरातील जीर्ण व मोडकळीस आलेल्या उपकरप्राप्त व बिगर उपकरप्राप्त इमारतींचा समुह पध्दतीने पुनर्विकास करण्यासाठी विकास नियंत्रण आणि प्रवर्तन विनियमावली (DCPR २०३४) मध्ये सुधारणा करणे, मुंबई शहरातील उपकरप्राप्त इमारतींचा विकास नियंत्रण नियमावली ३३ (७) अन्वये पुनर्विकास करण्यासाठी महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण यांना नियोजन प्राधिकारी म्हणून घोषित करणे, तसेच ज्या उपकरप्राप्त इमारती म्हाडामार्फत पुनर्विकसित करण्यात आल्या आहेत अशा ३० वर्ष जुन्या व मोडकळीस आलेल्या पुनर्रचित इमारतींचा पुनर्विकास विकास नियंत्रण नियमातील ३३ (७) नुसार करणे ह्या बाबी

विकास नियंत्रण नियमावली म्हणजेच नगर विकास विभागाशी संबंधित असल्याने नगर विकास विभागास पुढील कार्यवाहीकरीता पाठविण्यात आल्या आहेत. म्हाड अधिनियम, १९७६ मध्ये सुधारणा करण्याबाबतचे विधेयक पावसाळी अधिवेशन-२०२० मध्ये विधानमंडळात सादर करण्यात आले होते. त्यास विधानमंडळाची मान्यता प्राप्त झाली आहे. सदर विधेयकास मा.राज्यपाल महोदयांची मान्यता प्राप्त झाली असून, महामहिम राष्ट्रपती महोदयांकडे पुढील मान्यतेसाठी पाठविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मानखुर्द-गोवंडी (मुंबई) परिसरातील कोरोना बाधितांना अलगी करणाकरीता
ठेवलेल्या ठिकाणी सुविधा पुरविण्याबाबत**

(१८) १२३९ (२८-०५-२०२०). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील मानखुर्द-गोवंडी परिसरातील झोपडपट्टीत राहणाऱ्या लोकांना कोरोनाचा प्रादुर्भाव मोठ्या प्रमाणात झाला असून महानगरपालिकेने हा विभाग रेड झोन म्हणून घोषित केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रुग्णांना माहूल येथे अलगी करणासाठी ठेवण्यात आले आहे परंतु त्यांना सुविधा पुरविल्या जात नसल्याचा आरोप नागरिकांकडून करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रशासनाने दिलेल्या आदेशांवर महानगरपालिका व तत्सम अधिकाऱ्यांकडून अंमलबजावणी होत नसल्याने नागरिकांनी संताप व्यक्त केला असून त्यांनी मा. मुख्यमंत्री व आयुक्त, महानगरपालिका यांच्याकडे तक्रार केली असल्याची बाब दिनांक ८ मे, २०२० रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर तक्रारीची दखल घेऊन शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२५-११-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) मानखुर्द-गोवंडी परिसरातील कोरोनाबाधित रुग्णांना माहूल येथे अलगीकरणासाठी ठेवण्यात आलेले नाही. त्यामुळे त्यांना सुविधा पुरविल्या जात नसल्याची बाब खरी नाही.

सदर परिसरातील कोरोना संक्रमित लोकांना ट्रॉम्बे व व्हिडीओकॉन अतिथी, विष्णूनगर एल यु गडकरी मार्ग येथील कोविड केअर सेंटर-१ या अलगीकरण कक्षात ठेवण्यात आले आहे.

सदर ठिकाणी ठेवण्यात आलेल्या संक्रमित लोकांना बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत चहा, गरजेनुसार दूध व बिस्कीटे, नाश्ता व जेवणाची सुविधा पुरविण्यात येते.

तसेच, यासंदर्भात कोणत्याही तक्रारी प्राप्त झाल्या नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

- (३) हे खरे नाही.
(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोविड संशयित म्हणून मृत्युमुखी पडलेल्या रुग्णांच्या मृत्यूची अन्य कारणे देऊन मृतदेह परस्पर नातेवाईकांकडे सोपविण्यात येत असल्याबाबत

(१९) १८९८ (२८-०५-२०२०). श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोविड संशयित म्हणून रुग्णालयात दाखल केलेल्या मात्र स्वॅब न घेताच अथवा कोविडची चाचणी करण्यापूर्वीच मृत्युमुखी पडलेल्या रुग्णांच्या बाबतीत मृत्यूची अन्य कारणे देऊन मृतदेह नातेवाईकांकडे सोपविण्यात येत असल्याच्या घटना मुंबईतील नायर रुग्णालय व अन्य रुग्णालयांमध्ये घडत आहेत, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, अशा घटनांमुळे कोरोना रुग्णांच्या मृत्यूच्या नोंदी तर कमी होतच आहेत मात्र अशा रुग्णांना नॉन कोविड समजल्याने त्यांच्या घरच्या जवळच्या व्यक्ती तसेच संपर्कातील अति जोखमीच्या लक्षणे नसलेल्या (High Risk Asymptomatic) व्यक्तींचे अलगीकरण किंवा चाचण्याही होत नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, नायर रुग्णालयातील अशा ४४ केसेसच्या उपलब्ध कागदपत्रांपैकी दोन रुग्णांची कागदपत्रे एका राजकीय पक्षाच्या प्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री महोदयांना दिनांक २१ एप्रिल, २०२० रोजी वा त्या सुमारास पत्रासोबत पाठविण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
(४) असल्यास, सदर पत्राच्या अनुषंगाने रुग्ण दाखल झाल्याबरोबर कोविड तपासणीचा नमुना घेण्याविषयीचा जो नियम आहे त्यांचे तंतोतंत पालन होण्याच्या दृष्टीने शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-११-२०२०) : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या रुग्णालयांत कोविड संशयित म्हणून दाखल केल्यानंतर स्वॅब घेण्यापूर्वी किंवा घेतलेल्या स्वॅबचा अहवाल प्राप्त होण्यापूर्वीच सदर रुग्णाचा मृत्यू झाल्यास कोविड पॉझिटीव्ह मृतदेहाकरिता असलेल्या प्रोटोकॉलनुसार पुढील कार्यवाही केली जाते.

तसेच, कोविडचा अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर तो पॉझिटीव्ह असल्यास अभिलेखामध्ये त्यानुसार नोंद घेतली जात असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

- (२) कोरोनामुळे झालेल्या सर्व मृत्यूच्या नोंदी केंद्र शासनाच्या कोविड पोर्टलवर केल्या जातात व रुग्णाच्या संपर्कातील सर्व अतिजोखमीच्या व्यक्तींचे अलगीकरण व चाचण्या केल्या जात असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) सदर प्रकरणी आयसीएमआरकडून प्राप्त झालेल्या मार्गदर्शक तत्वांचे तंतोतंत पालन करण्यात येत असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात अधिकारी व कर्मचारी यांचे
बदली झाल्याचे आदेश रद्द करणेबाबत**

(२०) ११३९८ (०८-०९-२०२०). श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोविड १९ या संसर्गजन्य रोगामुळे सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात होणाऱ्या अर्थव्यवस्थेवरील परिणामांवर उपाययोजना करण्याबाबत वित्त विभागाने दिनांक ४ मे, २०२० रोजी शासन निर्णय निर्गमित केला असून सदर शासन निर्णयानुसार चालू वित्तीय वर्षात कोणत्याही संवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांची बदली करण्यात येऊ नये असे स्पष्ट आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आदेश असताना देखील पुणे महानगरपालिकेतील मुख्य अभियंता यांची बदली महानगर नियोजनकार (विकास परवानगी) या पदावर करण्यात आली असून त्याच आदेशात खाली श्री.खरवडकर यांच्याकडे पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामध्ये मुख्य अभियंता पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास,याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार सदर बदलीचे आदेश रद्द करून आदेशाचे उल्लंघन करणाऱ्या दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०७-१२-२०२०) : (१) व (२) होय.

तथापि, या अनुषंगानेचे सविस्तर आदेश सामान्य प्रशासन विभागामार्फत देण्यात येत आहेत असेही सदर शासन निर्णयात नमूद करण्यात आले आहे. तदनंतर सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.०७.०७.२०२० च्या शासन निर्णयान्वये दि.३१.०७.२०२० पर्यंत त्या त्या संवर्गातील कार्यरत पदांच्या १५ टक्के एवढ्या मर्यादेत बदली अधिनियमातील तरतूदी विचारात घेऊन करावयाच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

श्री.विवेक खरवडकर, मुख्य अभियंता, पुणे महानगरपालिका यांची नियुक्ती महानगर नियोजनकार (विकास परवानगी), पुणे या पदावर प्रतिनियुक्तीने नियुक्ती तसेच, त्यांचेकडे मुख्य अभियंता, पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, पुणे या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार

सोपविणेबाबतचा प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव मार्च, २०२० मध्ये सादर करण्यात आला होता. शासन मान्यतेनंतर याबाबतचे आदेश दि.०८.०५.२०२० रोजी निर्गमित करण्यात आले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कलिना (मुंबई) येथील प्रस्तावित डि.पी रोड विकास नियोजन आराखडयामध्ये
वगळलेला भाग म्हणून दर्शविण्यात आल्याबाबत**

(२१) ११५२६ (१८-०९-२०२०). श्री.संजय पोतनीस (कलिना) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कलिना (मुंबई) एच पूर्व विभागांतर्गत कोलेकल्याण पोलीस कम्पाउंड पासून हंस भुग्ना रोडला जोडणारा प्रस्तावित डि.पी रोड विकास नियोजन आराखडयामध्ये वगळलेला भाग (Excluded Part) म्हणून दर्शविण्यात आलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विकास नियोजन आराखडयातील वगळलेला भाग म्हणून दर्शविण्यात आलेल्या रस्त्यांसाठी टाऊन प्लानिंग विभागाची मंजूरीची आवश्यकता असते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रस्त्यास टाऊन प्लानिंग विभागाची मंजूरी मिळण्यास किती कालावधी लागणे अपेक्षित आहे,

(४) असल्यास, सदर रस्त्यास लवकरात लवकर मंजूरी मिळण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०८-१२-२०२०) : (१) होय. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या पुनर्प्रसिध्द विकास योजनेमध्ये कलिना (मुंबई) येथील एच पूर्व विभागातील कोलेकल्याण पोलीस कंपाउंड लगत ९.१५ मी. रुंद विकास योजना रस्ता ईपी.-एचई-१० व १२.२० मी. रुंद विकास योजना रस्ता ईपी-एचई-३४ विकास योजना मंजूरीमधून वगळलेला भाग म्हणून दर्शविण्यात आला आहे.

(२), विकास योजना मंजूर करताना वगळलेल्या भागाची (Excluded Part) विकास योजना पुनर्प्रसिध्द केल्यानंतर त्यावर प्राप्त होणाऱ्या हरकती व सुचनांवर नियुक्त अधिकारी यांनी सुनावणी देण्याची वैधानिक कार्यवाही पूर्ण करून संचालक, नगररचना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे मार्फत दि.३०/०७/२०१९ रोजी अहवाल शासनास सादर केला आहे. संचालक, नगररचना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे स्तरावर सदर अहवालाची छाननी सुरु असून त्यांचा अहवाल शासनास प्राप्त झाल्यावर महाराष्ट्र प्रादेशीक व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ३१(१) अन्वये शासनाची मंजूरी आवश्यक असते.

(३), (४) व (५) महाराष्ट्र प्रादेशीक व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ३१(१) च्या तरतूदीनुसार सदरची विकास योजना मंजूरीची कार्यवाही नियुक्त अधिकारी यांनी शासनास सादर केलेल्या अहवालापासुन एक वर्षाचे आंत करणे अपेक्षित आहे. तथापी, महाराष्ट्र प्रादेशीक व नगर रचना अधिनियम, १९६६ मधील कलम १४८-अ मधील सुधारीत तरतुदीकरीता

दि.१४/०९/२०२० रोजी प्रख्यापीत केलेल्या अध्यादेशानुसार या मुदतीस राज्यामध्ये उद्भवलेल्या कोविड-१९ या साथीच्या रोगाच्या टाळेबंदीमुळे मुदतवाढ मिळाली असल्याने वगळलेल्या भागाची विकास योजना मंजूरीबाबत विहित मुदतीत कार्यवाही शासनस्तरावर करणे संकल्पित आहे.

नवी मुंबईतील प्रकल्पग्रस्तांची घरे नियमित करण्याबाबत

(२२) ११६०३ (१६-०७-२०२०). श्री.गणेश नाईक (ऐरोली) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवी मुंबईतील प्रकल्पग्रस्तांची घरे नियमित करण्याकरिता अधिसूचनेच्या फेरबदलाची वैधानिक कार्यवाही पूर्ण करण्यात आली असून अंतिम निर्णय शासन स्तरावर विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रकल्पग्रस्तांची गरजेपोटीची बांधलेली घरे नियमित करण्यासाठी प्रकल्पग्रस्तांनी धारण केलेल्या जमिनीचे महसुली सर्वेक्षण करून त्यांना मालकी हक्क मिळण्याकरिता शासनस्तरावरून आदेश दिले होते त्या अनुषंगाने सर्वेक्षण पूर्ण झाले आहे काय,

(३) असल्यास, अंतिम निर्णयामध्ये लोकप्रतिनिधी, प्रकल्पग्रस्त ग्रामस्थ, प्रकल्पग्रस्त संघटना यांनी शासनाकडे केलेल्या सर्व सूचना व मागण्याचा अंतर्भाव केला आहे काय,

(४) असल्यास, प्रकल्पग्रस्तांच्या सर्व हितांचा अंतर्भाव असलेल्या योजनेबाबत अंतिम निर्णय कधीपर्यंत होणे अपेक्षित आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०८-१२-२०२०) : (१) होय, नवी मुंबई नवनगर क्षेत्रातील गावठाण/विस्तारीत गावठाण क्षेत्राचा पूनर्विकास नागरी पुनरुत्थान योजनेच्या माध्यमातून करण्यासाठी नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या व सिडकोच्या विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये दि.४/०३/२०१४ च्या सूचनेद्वारे फेरबदल प्रस्तावीत केला आहे. सदर फेरबदल प्रस्तावास अंतिम मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(२) ते (५) सिडको महामंडळास दि.१६/०२/२०१८ च्या पत्रान्वये दिलेल्या निर्देशानुसार नवी मुंबईतील प्रकल्पग्रस्तांनी गरजेपोटी केलेल्या बांधकामाचे अनुषंगाने धारण केलेल्या क्षेत्राचे जिल्हाधिकारी, ठाणे व रायगड यांचेमार्फत सर्वेक्षणाची कार्यवाही सुरू आहे. मा.लोकप्रतिनिधी, प्रकल्पग्रस्त ग्रामस्थ, प्रकल्पग्रस्त संघटना यांनी सादर केलेली निवेदने सिडको महामंडळाकडे पाठविण्यात आली आहेत. जिल्हाधिकारी, ठाणे व रायगड यांचेमार्फत सर्वेक्षणाची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर उक्त निवेदनांमधील सूचना व मागण्यांचा विचार करून शासनस्तरावर अंतिम निर्णय होणे संकल्पित आहे.

मुंबईतील एम पूर्व विभागातील कंत्राटी सफाई कामगार

किमान वेतनापासून वंचित असल्याबाबत

(२३) ११६३३ (१७-०९-२०२०). श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) एम-पूर्व विभाग, मुंबई येथील कंत्राटी सफाई कामगार वेतनापासून वंचित असल्याची बाब दिनांक २४ जून, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कचऱ्याच्या गाडीवर कंत्राटी पद्धतीने कार्यरत असलेल्या एम-पूर्व विभागातील सुमारे ३५ कामगारांना अद्यापही किमान वेतनाचा लाभ मिळालेला नसून परिणामी २५० रुपये इतक्या तुटपुंज्या वेतनावर कामगारांचे शोषण सुरु असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, माहे एप्रिल आणि मे, २०२० या दोन महिन्यातील वेतनही या कामगारांना अद्याप मिळालेले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनातर्फे चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीनुसार या कंत्राटी कामगारांचे शोषण करणाऱ्या कंत्राटदार/अधिकाऱ्यांवर शासनाकडून कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२५-११-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या एम/पूर्व विभागात एकूण २३९ कंत्राटी (एनजीओ) कामगार कार्यरत असून, त्यांना सध्याच्या किमान वेतन दरपरिपत्रकानुसार रुपये ६४४.२३ इतके वेतन दिले जात आहे.

सदर ठिकाणी कचरा गाड्यांवर कचरा उचलण्याकरिता कंत्राटी पद्धतीने मोटर लोडर म्हणून एनजीओ संस्थेद्वारे नेमण्यात आलेल्या स्वयंसेवकांना महानगरपालिकेमार्फत वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या किमान वेतनाच्या परिपत्रकानुसार किमान वेतन देणे सर्व एनजीओ संस्थांना बंधनकारक करण्यात आले आहे. तसेच सदर किमान वेतनाची रक्कम संबंधित स्वयंसेवकाच्या खात्यामध्ये त्या संस्थांनी आरटीजीएस/एनईएफटीद्वारे जमा करणे बंधनकारक असते.

त्यानुसार सर्व संस्थांकडून पुरविण्यात आलेल्या कंत्राटी कामगारांच्या किमान वेतनाचे अधिदान केल्याचे पुरावे दर महिन्याच्या शेवटी देयकासोबत जोडले जातात आणि सदर देयकाची तपासणी करून त्यांचे अधिदान संबंधित संस्थांना महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येते.

सद्यःस्थितीत एम/पूर्व विभागातील संबंधित संस्थांना माहे ऑगस्ट पर्यंतच्या देयकाच्या अधिदानाची प्रक्रिया बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या एम/पूर्व विभागामार्फत पूर्ण करण्यात आली असून, याबाबत कोणतीही लेखी तक्रार प्राप्त झाली नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जिंतूर नगरपरिषदेतील (जि.परभणी) पाणीपुरवठा योजनेच्या कामात
गैरव्यवहार झाला असल्याबाबत**

(२४) ११६४७ (१६-०७-२०२०). श्रीमती मेघना साकोरे बोर्डीकर (जिंतूर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिंतूर नगरपरिषदेतील (जि.परभणी) पाणीपुरवठा योजनेचे काम केल्याच्या नावाखाली बनावट मोजमाप पुस्तिका जोडून ८० लाखांचा अपहार झाला असल्याचे माहे जून, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी नगर परिषद मुख्याधिकारी, लेखापाल व रोक लाईन कंस्ट्रक्शन कंपनीचे मालक यांनी संगनमत करून हा अपहार केला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे काय,

(३) असल्यास, या सर्व प्रकरणाची सखोल चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार पुढे शासनाने दोषींवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२७-११-२०२०) : (१) अशा आशयाची तक्रार प्राप्त झाली आहे, हे खरे आहे.

(२) व (३) सदर प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी, सेलू यांच्याकडे चौकशी सुरु असून, चौकशीतील अभिप्रायाप्रमाणे कार्यवाही करण्याचे प्रस्तावित असल्याबाबत जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी अहवाल सादर केला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उल्हासनगर महानगरपालिका (जि.ठाणे) हद्दीतील परिवहन समिती बरखास्त करण्याबाबत

(२५) ११६५४ (१७-०९-२०२०). श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उल्हासनगर महानगरपालिका (जि.ठाणे) हद्दीत एकही बस सुरु नसताना १३ सदस्यांच्या परिवहन समितीवर महानगरपालिका लाखो रुपये खर्च करीत असून ही समिती बरखास्त करावी अशी मागणी मा.महापौर यांनी आयुक्त यांच्याकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महानगरपालिका नगरसेवक यांना त्यांच्या प्रभागात अत्यावश्यक कामे करण्यासाठी निधी नसल्याचे कारण सांगत असताना या परिवहन समितीच्या कार्यालय आणि कर्मचारी यांच्यावर लाखो रुपये खर्च करीत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, महागरपालिका अंतर्गत २५ शाळा सुरु असतानाही महानगरपालिका शिक्षण समिती बरखास्त करू शकते तर शहरात एक हि बस सुरु नसताना हि परिवहन समिती का बरखास्त करण्यात येत नाही असा प्रश्न मा.लोकप्रतिनिधी व नागरिक करीत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार ही परिवहन समिती बरखास्त करण्यासाठी शासन आणि महानगरपालिका यांनी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२५-११-२०२०) : (१) उल्हासनगर महानगरपालिकेतील परिवहन समिती बरखास्त करण्याबाबत मा. महापौर यांनी पत्र दिले ही बाब खरी आहे.

(२) उल्हासनगर महानगरपालिकेच्या परिवहन समितीमध्ये २ कार्यालयीन कर्मचारी कार्यरत असून, परिवहन सभापती यांना वाहन भत्ता व सदस्यांना सदस्य मानधन देण्यात येते.

(३) व (४) महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण अधिनियम १९४७ निरसित होऊन शिक्षण हक्क अधिनियम लागू झाल्यामुळे दिनांक १ जुलै, २०१३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार उल्हासनगर महानगरपालिकेची शिक्षण समिती बरखास्त करण्यात आली आहे.

उल्हासनगर महानगरपालिका क्षेत्रात परिवहन सेवा सुरु करण्यासाठी सन २०१६ पासून ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यात येत होती. तथापि, सदर निविदेस वारंवार मुदतवाढ देऊनही योग्य प्रतिसाद न मिळाल्यामुळे परिवहन समितीच्या मान्यतेने ई-निविदेतील अटी व शर्ती शिथिल करून सन २०१८ मध्ये ई-निविदा नव्याने प्रसिध्द करण्यात आली. परंतु सदर निविदेसही तीन वेळा मुदतवाढ देऊन देखील योग्य प्रतिसाद मिळाला नाही. तदनंतर दिनांक १५.११.२०१९ रोजी नव्याने ई-निविदा प्रसिध्द करण्यात आली. तथापि सदर निविदेस अद्यापि योग्य प्रतिसाद मिळाला नाही.

सदयःस्थितीत उल्हासनगर महानगरपालिका क्षेत्रातील जनतेसाठी बस सेवा सुरु करण्याकरिता नव्याने ई-निविदा प्रक्रिया सुरु आहे.

सदर निविदा प्रक्रिया सुरु असल्यामुळे परिवहन समिती बरखास्त करण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अहमदनगर ते कोपरगांव रस्ता दुरुस्तीबाबत

(२६) ११७७७ (११-०७-२०२०). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अहमदनगर ते मनमाड या राज्यमार्गाचे राष्ट्रीय महामार्गात (एम.एच.१६०) (नगर ते कोपरगांव व कोपरगांव ते मनमाड) रुपांतर करण्याची अधिसूचना केंद्र शासनाने काढली असून या महामार्गाचे अद्यापही हस्तांतर झाले नसल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नगर-मनमाड हा राज्यमार्ग दक्षिण व उत्तर भारताला जोडणारा महत्त्वाचा मार्ग असून यामार्गावर शिर्डी व शिंगणापूर ही दोन महत्त्वाची धार्मिक स्थळे, महात्माफुले कृषी विद्यापीठ, साखर कारखाने तसेच लष्कराचे नगर येथील ठाणे असून हा रस्ता चौपदरी आहे तथापी नगर ते कोपरगांव हा १०० कि.मी. लांबीच्या रस्त्याची दूरवस्था झाली असल्यामुळे वाहतूकीस मोठ्या प्रमाणावर अडथळे निर्माण होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर रस्त्याची तात्पुरती दुरुस्ती उपाययोजना म्हणून रुपये १३० कोटी रुपयांचा प्रस्ताव शासनास सादर करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे व त्यानुसार सदर रस्त्याचे हस्तांतरण तसेच तात्पुरत्या दुरुस्तीसाठी कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (२७-०७-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय.

नगर-मनमाड या रस्त्याची अहमदनगर जिल्हायातील एकूण लांबी ९७.३३ कि.मी. इतकी असून सदर रस्त्यावरील टोल वसुली डिसेंबर-२०१९ मध्ये बंद केल्यानंतर रस्त्यांची देखभाल दुरुस्ती जागतिक बँक प्रकल्प विभाग, अहमदनगर मार्फत करण्यात येते.

या रस्त्याची दुरुस्ती आवश्यक असून, मार्च २०२० च्या अर्थसंकल्पामध्ये याकरिता एकूण ६ कामे (रु.२४३ कोटी) समाविष्ट करण्यात आली आहेत.

(३) सदर रस्त्यावरील काही लांबीत दुरुस्तीची कामे हाती घेण्यात आलेली असून पावसाळ्यात रस्ता सुस्थितीत ठेवण्याकरीता उर्वरित लांबीतही तात्पुरत्या दुरुस्तीची कामे हाती घेण्यात येत आहे. मार्च २०२० मधील अर्थसंकल्पामध्ये कोपरगाव ते अहमदनगर या रस्त्याच्या एकूण ९७.३३ किमी च्या लांबीपैकी २६.५३ किमी लांबीचे काम प्रगतीत असल्याने उर्वरित ७०.८०० कि.मी. लांबीचे मजबुतीकरण व डांबरीकरणाचे एकूण रु.१३५.०० कोटी किमतीची कामे समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.

(४) कोपरगाव शिर्डी कोल्हार अहमदनगर हा रस्ता २००१-२१ रस्ते विकास आराखड्यानुसार प्रामा ०८ दर्जाचा असून सदर रस्ता दर्जोन्नत होऊन राष्ट्रीय महामार्ग झाला असून सदर रस्त्यास सडक परिवहन और राज्यमार्ग मंत्रालयाचे राजपत्र दि.०३/०१/२०१७ अन्वये एन.एच. १६० (सावळीविहीर फाटा ते अहमदनगर) व एन.एच.७५२-जी (सावळीविहीर फाटा ते कोपरगाव) हे क्रमांक देण्यात आले आहेत. तथापि सद्यस्थितीत सदर रस्त्यावरील दुरुस्तीसाठी NHAI कडे निधी उपलब्ध नसल्याने हा रस्ता NHAI हस्तांतरित करून घेत नसल्याचे अधीक्षक अभियंता, सा.बां, मंडळ, अहमदनगर यांनी कळविले आहे. त्यामुळे सद्यस्थितीत सदर रस्त्याची देखभाल दुरुस्ती सा.बां. मंडळ, अहमदनगर यांचे अंतर्गत जागतिक बँक प्रकल्प विभाग, अहमदनगर यांचेकडे आहे. सदर रस्ता हा दक्षिण व उत्तर भारतास जोडणारा असून सदर रस्त्यावर श्री क्षेत्र शिर्डी व श्री क्षेत्र शनिशिगणापुर ही धार्मिक स्थळे असल्याने सदर रस्त्यावरून अवजड वाहतूक व भाविकांची वाहतूक मोठ्या प्रमाणात वाढलेली असल्याने तसेच मागील वर्षी झालेल्या अतिवृष्टीमुळे सदर रस्ता मोठ्या प्रमाणात क्षतीग्रस्त झाला आहे. सबब, मार्च २०२० मधील अर्थसंकल्पामध्ये कोपरगाव ते अहमदनगर एकूण ७०.८०० कि.मी. लांबीचे मजबुतीकरण व डांबरीकरणाचे एकूण रुपये. १३५.०० कोटी किमतीची कामे समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.

तथापि महाराष्ट्रात कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे वित्तीय तूट निर्माण झाल्या कारणाने महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग यांचा शासन निर्णय क्रमांक-अर्थसं-२०२०/ प्र.क्र.६५/ अर्थ-३ मंत्रालय, मुंबई-४०००३२ दि.४ मे.२०२० या शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.१३ अन्वये सर्व विभागांनी पुढील आदेशापर्यंत कोणतेही बांधकाम हाती घ्यावयाची नसल्याने सदर काम हाती घेता आले नाही.

तथापि, दि.२२.०५.२०२० रोजी अधीक्षक अभियंता, सा.बां. मंडळ, अहमदनगर यांच्याकडून सदर रस्त्यांची परिस्थिती पाहता सदर रस्ता किमान वाहतुकीयोग्य ठेवण्यासाठी नियोजन प्राप्त झाले असून त्यास मान्यता देऊन दुरुस्तीचे काम हाती घेण्यात येईल.

(५) याबाबत कोणताही विलंब करण्यात आलेला नाही.

**के.धर्मा हार्ड्ट्स, स्वामी समर्थ मठाजवळ डोंबिवली (पूर्व), जि.ठाणे
येथील अनधिकृत बांधकामाबाबत**

(२७) ११७८६ (१७-०९-२०२०). श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) के.धर्मा हार्ड्ट्स (सद्यस्थितीत साई समर्थ पॅराडाईज को.ऑ.हौ.सोसायटी TNC/DOM/HSB(TC)/३२०४६ सन २०१९) स्वामी समर्थ मठाजवळ डोंबिवली (पूर्व), (जि.ठाणे) येथील अनधिकृत बांधकाम केल्याबाबत संबंधित विकासकाविरुद्ध मानपाडा पोलीस ठाणे येथे गुन्हा दाखल करण्यात आला असून कल्याण डोंबिवली महानगरपालिकेने दिनांक १९ सप्टेंबर, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास सदर इमारतीचे सुरु असलेले / पूर्ण झालेले बांधकाम त्वरीत निष्कासित करण्यात यावे अन्यथा सदर अनधिकृत बांधकाम महानगरपालिकेकडून निष्कासित करण्यात येवून निष्कासनासाठी येणारा खर्च सर्व संबंधितांकडून वसूल करण्यात येईल असे कळवूनही सदरहू अनधिकृत बांधकाम निष्कासित न केल्याने लाईफ इन लाईट या संस्थेने दिनांक ५ मार्च, २०२० रोजी वा त्यासुमारास आयुक्त, कल्याण डोंबिवली महानगरपालिका यांना सदर अनधिकृत बांधकाम तातडीने निष्कासित करण्याबाबतचे लेखी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संपूर्ण प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निष्पन्न झाले व त्यानुसार अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करून संबंधित विकासक तसेच तत्कालिन दोषी अधिकारी यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) • यापुर्वी सदरच्या अनधिकृत बांधकामांवर दि. २०.०९.२०१६ रोजी निष्कासनाची कार्यवाही महानगरपालिकेमार्फत करण्यात आलेली आहे.

• तथापि तद्नंतरही पुन्हा बांधकाम सुरुच ठेवल्याने सदर इमारतीच्या बांधकामधारकांविरुद्ध मानपाडा पोलीस स्टेशन, डोंबिवली येथे दि.१३.०७.२०१८ रोजी गु.र.क्र. ६६/२०१८ दाखल करण्यात आलेला आहे.

- सदर प्रकरणी श्री. मनोज सुंदरलाल निरबान यांनी मा. उच्च न्यायालयात जनहित याचिका स्टॅम्प क्र. ३१३८१/२०१९ अन्वये दाखल केली असून सदर प्रकरण सद्यस्थितीत मा. उच्च न्यायालयात न्यायप्रविष्ट आहे.
 - मा.उच्च न्यायालयाच्या निकालाअंती पुढील आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येणार असल्याचे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने कळविले आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुलुंड (पश्चिम) येथील आर पी रोड येथील स्मशानभूमीतील गॅस दाहिनी बंद असल्याबाबत

- (२८) ११७९९ (१७-०९-२०२०). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुलुंड (पश्चिम) आर पी रोड येथील स्मशानभूमीतील गॅस दाहिनी बंद असल्याने मुलुंड मधील मृतदेहांना भांडुप येथील स्मशानभूमीत नेऊन अंत्यसंस्कार करावे लागत असल्यामुळे परिणामी मृतांच्या नातेवाईकांना नाहक त्रास सहन करावा लागत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी महानगरपालिकेच्या संबंधित अधिकाऱ्यांचे दुर्लक्ष होत असल्याने ही परिस्थिती निर्माण झाली असून बंद असलेली गॅस दाहिनी लवकरात लवकर सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२५-११-२०२०) : (१) व (२) मुलुंड नागरीक सभा खाजगी स्मशानभूमीतील गॅस दाहिनीमध्ये दिनांक २१.०९.२०२० रोजी बिघाड होऊन सदर गॅस दाहिनी बंद पडली होती.

सदर गॅस दाहिनी १८ वर्षे जुनी असल्यामुळे त्यामध्ये मोठ्या स्वरूपाची दुरुस्ती करणे आवश्यक होते. सदर दुरुस्तीसाठी निविदा प्रक्रिया पूर्ण करून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत दिनांक २९.०६.२०२० रोजी कंत्राटदारास कार्यादेश देण्यात आला व दिनांक २४.०७.२०२० रोजी सदर गॅस दाहिनीचे काम पूर्ण झाले.

तदनंतर सदर गॅस दाहिनीचे टेस्टिंग करून दिनांक २७.०७.२०२० पासून ती वापरात येत असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे शहरातील स्मार्ट सिटीच्या कामांमध्ये झालेला गैरव्यवहार

- (२९) ११९९० (१७-०९-२०२०). श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.सुनिल टिंगरे (वडगाव शेरी), श्री.दिलीप मोहिते-पाटील (खेड आळंदी), श्री.अशोक पवार (शिरूर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) केंद्र शासनाच्या स्मार्ट सिटी योजनेअंतर्गत पुणे शहराची निवड करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.पंतप्रधान यांच्या हस्ते १४ कामांचे भूमिपूजन होऊन तीन वर्षांमध्ये २ ते ३ प्रकल्पच सुरु झाले असल्याचे माहे मे, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, समान पाणीपुरवठा, स्वच्छता अभियान यांसारख्या अनेक प्रकल्पांमध्ये मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार झाल्याची तक्रार विरोधी पक्षातील सदस्यांनी केली असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीअंती काय आढळून आले, त्यानुसार संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर शासनाकडून कोणत्या स्वरूपाची कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (११-१२-२०२०) : (१) • होय, हे खरे आहे.

(२) • मा.पंतप्रधान यांच्या हस्ते २ प्रकल्पांचे भूमिपूजन करण्यात आले होते आणि १२ प्रकल्पांचे लोकार्पण करण्यात आले होते. लोकार्पण केलेले सर्व १२ प्रकल्प पूर्ण झाले असून भूमिपूजन केलेले २ प्रकल्प अंमलबजावणीच्या अंतिम टप्प्यात आहेत.

(३) (४) व (५) • केंद्र शासन पुरस्कृत अमृत अभियानांतर्गत कामाच्या निविदा मागविण्याच्या प्रक्रियेमध्ये गैरव्यवहाराबाबत २०१६ च्या हिवाळी अधिवेशनात महाराष्ट्र विधान परिषदेत मुद्दा उपस्थित झाला होता, त्यानुषंगाने शासनाने सदर निविदा प्रक्रियेची चौकशी विभागीय आयुक्त, पुणे यांच्यामार्फत केलेली असून त्याबाबतच्या अहवालानुसार सदर कामात कोणताही गैरव्यवहार आढळून आलेला नाही.

• पुणे शहरास समान पाणीपुरवठा प्रकल्पाच्या काही उपांगाची तरतूद पुणे स्मार्ट सिटी अंतर्गत मंजूर झालेली आहे. तसेच, पुणे शहरामध्ये स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत आजतागायत एकूण ४७४७८ वैयक्तिक शौचालये, ३६३ सार्वजनिक शौचालये, ८६१ वस्ती पातळीवरील शौचालये बांधण्यात आली असून पुणे महानगरपालिकेमार्फत शहरातील नागरिकांना तसेच अधिकारी व कर्मचारी यांना स्वच्छतेविषयी केलेल्या कामाचा गौरव करण्याच्या उद्देशाने सन २०१६ पासून 'स्वच्छ पुरस्कार' स्पर्धेचे मुद्दा आयोजन केलेले असून सदर प्रकल्पांमध्ये गैरव्यवहार झाल्याची बाब निदर्शनास आलेली नाही.

हिंगोली जिल्ह्यातील कनेरगांव नाका ते येलदरीपर्यंतच्या राज्य

रस्त्याचे काम निष्कृष्ट दर्जाचे झाले असल्याबाबत

(३०) १२२४० (१९-०९-२०२०). श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यातील कनेरगांव नाका ते येलदरीपर्यंतच्या राज्य रस्त्याचे काही काम लॉकडाऊनच्या अगोदर झाले असून ते निष्कृष्ट दर्जाचे झाले असल्याने रस्त्याला जागोजागी भेगा व चिरा पडल्याचे माहे जून, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर राज्य मार्गाच्या निकृष्ट कामाची चौकशी करून संबंधित ठेकेदारावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (२६-११-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील झोपडपट्टी पुनर्विकास प्रलंबित असल्याबाबत

(३१) १२३२२ (१९-०९-२०२०). श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने (एस.आर.ए) मागील २४ वर्षांत वर्षाकाठी सरासरी आठ हजार पाचशेच्या दराने फक्त तीन लाख सहा हजार झोपडपट्टीवासियांना घरे हस्तांतरित केली असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबईतील कोरोना संकट दाटीवाटीच्या झोपडपट्टी यामुळे तीव्र होत असल्याची टीका नागरिकांकडून होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कोरोना संकटात झोपडपट्ट्यांचा प्रश्न ऐरणीवर आला असून मुंबईतील झोपडपट्टी पुनर्विकासाचा प्रश्न प्रलंबित असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मुंबई झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना (एस.आर.ए.) प्रभावीपणे राबविण्यासाठी शासन कोणत्या उपाययोजना करणार वा करित आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०७-१२-२०२०) : (१) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणातर्फे आजमितीस ५०७४४४ पुनर्वसन सदनिकांना मंजुरी देण्यात आलेली आहे. त्यापैकी २१०५३६ सदनिका झोपडपट्टीधारकांना हस्तांतरित करण्यात आलेल्या आहेत. उर्वरित सदनिकांचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(२), (३) व (४) मुंबईतील कोरोना या साथीचे संकट असताना सुध्दा झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण पूर्ण गतीने कार्यरत असून झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना गतीने पूर्ण करण्याकरीता झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणातर्फे व शासनातर्फे विविध प्रकारच्या उपाययोजना केल्या जात आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई महानगरपालिकेच्या अग्निशमन दल व सुरक्षा रक्षक
यांना ५० लाखाचे विमा संरक्षण देण्याबाबत**

(३२) १२३३२ (१६-०७-२०२०). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राजेश पाटील (बोईसर), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेच्या अग्निशमन दल व सुरक्षा विभागातील प्रत्येकी सात अशा १४ कर्मचाऱ्यांचे मृत्यू झाल्याची बाब माहे जून, २०२० च्या तिसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिवाची पर्वा न करता या दोन्ही विभागातील कर्मचारी आपले कर्तव्य बजावित असून, त्यांना अद्याप ५० लाखांचे विमा संरक्षण देण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मुंबई अग्निशमन दलातील ९१ अधिकारी व कर्मचारी यांना कोरोनाची लागण झाली असून, त्यापैकी ३३ जण कोरोनामुक्त झाले तर, २२ जण विविध रुग्णालयात उपचार घेत असून, २८ जणांचे कोरोना बाधीतांच्या संपर्कात आल्याने विलगीकरण करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, महानगरपालिका मुख्यालयासह विविध कार्यालयाचे सुरक्षा रक्षकही कोरोना बाधित होत असून, ११४ सुरक्षा रक्षकांना कोरोनाची बाधा झाली असून, त्यापैकी ७-८ जण दगावले आहेत, तर ३६ सुरक्षा रक्षक विविध रुग्णालयात उपचार घेत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सुरक्षा रक्षकांनाही ५० लाखांचे विमा संरक्षण देण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने अधिक चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत, त्यानुसार अग्निशमन दल व सुरक्षा रक्षक यांना ५० लाखांचे विमा संरक्षण देण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२६-११-२०२०) : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अग्निशमन दल व सुरक्षा विभागातील प्रत्येकी ८ अशा एकूण १६ कर्मचाऱ्यांचा कोविड-१९ मुळे मृत्यु झाल्याची नोंद आहे.

(२) केंद्र शासनाच्या प्रधानमंत्री गरीब कल्याण पॅकेज या योजने अंतर्गत फक्त रुग्णांशी प्रत्यक्ष संपर्क येत असलेल्या आरोग्य विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना रु. ५० लाखाचे विमा संरक्षण लागू आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील विविध प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांचा कर्तव्य बजाविताना कोविड-१९ मुळे मृत्यु झाल्यास रु.५० लाख इतक्या रकमेचे सानुग्रह सहाय्य अनुज्ञेय असल्याबाबतचे परिपत्रक दिनांक २१.०७.२०२० रोजी महानगरपालिकेमार्फत प्रसारित करण्यात आले आहे.

सदर परिपत्रकानुसार सानुग्रह सहाय्य देण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

(३) आजमितीस बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या अग्निशमन दलातील १६८ अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना कोरोनाची लागण झाली असून त्यामधील १३५ अधिकारी/कर्मचारी कोरोनामुक्त झाले आहेत

सद्यःस्थितीत २४ अधिकारी/कर्मचारी विविध रुग्णालय/कोविड केअर सेंटर मध्ये उपचाराकरीता दाखल झाले असून १ अधिकारी होम आयसोलेशनमध्ये उपचार घेत आहे.

(४) आजमितीस बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सुरक्षा विभागातील ८ अधिकारी व १३८ सुरक्षा रक्षक कोरोना बाधित झाले आहेत. त्यापैकी ८ सुरक्षा रक्षकांचा कोरोनामुळे मृत्यू झाला आहे.

तसेच ६० सुरक्षा रक्षक विविध रुग्णालयांत उपचार घेत आहेत.

(५) केंद्र शासनाच्या प्रधानमंत्री गरीब कल्याण पॅकेज या योजने अंतर्गत फक्त रुग्णांशी प्रत्यक्ष संपर्क येत असलेल्या आरोग्य विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना रु. ५० लाखाचे विमा संरक्षण लागू आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील विविध प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांचा कर्तव्य बजाविताना कोविड-१९ मुळे मृत्यु झाल्यास रु. ५० लाख इतक्या रकमेचे सानुग्रह सहाय्य अनुज्ञेय असल्याबाबतचे परिपत्रक दिनांक २१.०७.२०२० रोजी महानगरपालिकेमार्फत प्रसारित करण्यात आले आहे.

सदर परिपत्रकानुसार सानुग्रह सहाय्य देण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

(६) व (७) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई महानगरपालिकेच्या विविध प्रभागांमध्ये कार्यरत असलेल्या सफाई कामगारांचे कोरोना संसर्गामुळे मृत्यू होत असल्याबाबत

(३३) १२४०८ (२०-०९-२०२०). श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेच्या विविध प्रभागांमध्ये कार्यरत असलेल्या सफाई कामगारांना कोरोनाचे संसर्ग होत असून त्यांच्या कुटुंबांतील व्यक्तींना देखील कोरोना संसर्ग होण्यास सुरुवात झाली असून मुंबईतील अनेक कामगारांचा यामुळे मृत्यू झाल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सफाई कामगारांच्या वसाहतीमध्ये मोठ्या प्रमाणात सार्वजनिक शौचालयाचा वापर होत असल्यामुळे सफाई कामगारांच्या वस्त्यांमध्ये प्रादुर्भाव वाढत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संक्रमित कामगारांना त्यांच्या चुकीच्या ठिकाणी क्वारंटाईन करण्यात येत असून यामुळे चौकीवर हजेरीसाठी येणाऱ्या कामगारांना संसर्ग होण्याचा धोका निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, बृहन्मुंबई महानगरपालिका व राज्य शासन यांच्यात समन्वयाचा अभाव असल्यामुळे सफाई कामगारांच्या वस्त्यांमध्ये प्रादुर्भाव वाढत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, शासनाने याबाबत चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार मुंबईतील सफाई कामगारांचे कोरोना संसर्गामुळे मृत्यू होण्याचे प्रमाण रोखण्यासाठी तसेच त्यांच्या वसाहतीतील प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी शासन कोणत्या उपाययोजना करणार वा करीत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०७-१२-२०२०) : (१) दिनांक ०२.११.२०२० पासून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या एकूण २३३ सफाई कामगारांना कोरोना संसर्ग झाला असून, त्यापैकी ४२ सफाई कामगारांचा मृत्यू झाला आहे व १९१ सफाई कामगार उपचारांती पूर्ण बरे झाले आहेत.

(२) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या घन कचरा विभागाच्या वसाहती व त्याव्यतिरिक्त वसाहतींमध्ये महानगरपालिकेमार्फत निर्जंतुकीकरणाचे कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले असून, महानगरपालिकेच्या सर्व विभागांत अशाप्रकारचे निर्जंतुकीकरण कार्यक्रम नियमितपणे राबविण्यात येत आहेत.

(३) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत कोरोनाबाधित व्यक्तीस त्याच्या राहत्या ठिकाणच्या रुग्णालयात गरजेनुसार दाखल करण्यात केले गेले असून, रुग्णाच्या संपर्कात आलेल्या इतर कामगारांची वैद्यकीय चाचणी करून आवश्यक असल्यास त्यांना होम क्वारंटाईन करण्यात येते.

(४) बृहन्मुंबई महानगरपालिका व राज्य शासन यांच्यात उत्कृष्ट समन्वय असून, केंद्र/राज्य शासनाकडून प्राप्त सूचना, मार्गदर्शक तत्वे व बैठकीमधील झालेल्या निर्णयानुसार बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात येते व वेळोवेळी परिस्थितीचा संयुक्त आढावा घेतला जातो.

(५) मुंबईतील सफाई कामगारांचे कोरोनामुळे होणारे मृत्यू रोखण्यासाठी व त्यांच्या वसाहतीतील कोरोनाचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात आल्या/येत आहेत:-

- सफाई कामगारांच्या वैद्यकीय तपासणीसाठी महानगरपालिकेच्या विभागांत विभागीय आरोग्य अधिकारी यांचेमार्फत एकूण ७५ वैद्यकीय शिबिरे आयोजित करण्यात आली आहेत.
- जुलै, २०२० ते दिनांक ११.०८.२०२० पर्यंत एकूण २८,०७७ सफाई कामगारांची (मनपा व अशासकीय) अँटीजन चाचणी करण्यात आली असून, सदर चाचणीमध्ये १९ कामगार सिप्टोमॅटिक (Symptomatic) व २२८ कामगार असिप्टोमॅटिक (Asymptomatic) पॉझिटीव्ह आढळले होते.
- तदनंतर एकूण १५,५४७ सफाई कामगार (मनपा व अशासकीय) यांची रिपीट अँटीजन करण्यात आली असून, सदर चाचणीमध्ये २९ कामगार सिप्टोमॅटिक (Symptomatic) व १७७ कामगार असिप्टोमॅटिक (Asymptomatic) पॉझिटीव्ह आढळले होते.

- सदर चाचण्यांमधील बाधित रुग्णांवर उपचार सुरु करून पुढील कार्यवाही करण्यात आली आहे.
 - बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सर्व कामगार वसाहतींमध्ये विशेषतः सफाई कामगारांच्या वसाहतीमध्ये नियमितपणे सॅनिटायझेशन/निर्जंतुकीकरण करण्यात येते.
 - कर्तव्यावर असतांना मृत्यू पावलेल्या सफाई कामगारांच्या वारसांना रु. १ लाख इतक्या रकमेचा तातडीचा विमा व वारसाहक्काने नोकरी अनुज्ञेय आहे. तसेच, कोव्हिड-१९ शी निगडीत कर्तव्य बजावतांना मृत्यू पावलेल्या महानगरपालिकेच्या कामगार/कर्मचाऱ्यांना रु. ५० लाख इतक्या रकमेचे सानुग्रह सहाय्य लागू करण्यात आले असून, त्याबाबत विभागीय पातळीवर कार्यवाही सुरु आहे.
- (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**काळाचैकी (मुंबई) येथील जिजाऊ प्रेरणा को.ऑप.हौ.सोसायटी अंतर्गत
एसआरए योजनेच्या कामाबाबत**

- (३४) १२५३४ (१९-०९-२०२०). श्री.अजय चौधरी (शिवडी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) काळाचैकी, मुंबई-३३ येथील जिजाऊ प्रेरणा को.ऑप.हौ.सोसायटी अंतर्गत जिजामातानगर मधील झोपडपट्ट्यांचा एसआरए योजनेअंतर्गत पुनर्विकास करण्याचे काम विकासक मे.शिरोया बिल्डर्स अँड डेव्हलपर्सकडून अद्याप पूर्ण करण्यात आलेले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अनेक झोपडपट्टीधारकांची पर्यायी निवासाची व्यवस्था विकासकाने संक्रमण शिबिरात पूर्णपणे केलेली नाही तसेच ज्या झोपडपट्टीधारकांची संक्रमण शिबिरात पर्यायी निवासाची सोय झालेली नाही अशा झोपडपट्टीधारकांना विकासकाकडून भाडे देण्यात येत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर विकासकाच्या विरोधात जिजाऊ प्रेरणा सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या सदस्यांनी व स्थानिक आमदारांनी मुख्याधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्विकास प्रधिकरण यांच्याकडे वारंवार तक्रारी करून झोपडपट्टीधारकांवर विकासकाकडून होणाऱ्या अन्यायाविरुद्ध तात्काळ कारवाई करून त्यांना न्याय, दिलासा देण्यात यावा अशी मागणी करूनही कोणतीच निर्णयात्मक कार्यवाही झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरणाकडून करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या सर्व प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार उक्त विकासकावर कोणती कारवाई केली वा याबाबतची सद्यस्थिती काय आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०७-१२-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

सध्या १६० गाळ्यांचे संक्रमण शिबिराचे बांधकाम केलेले आहे.

(२) हे खरे आहे.

एकूण ३७३ झोपडीधारक आहेत त्यापैकी २३९ झोपडीधारक पात्र आहेत. विकासकाने २२० झोपडीधारकांना निष्कासित केले आहे. झोपडीधारकांपैकी १४३ पात्र झोपडीधारकांना बांधलेल्या संक्रमण शिबीराचा ताबा देण्यात आला व १७ सदनिकांचा ताबा झोपडपट्टीधारकांनी स्वीकारलेला नाही.

विकासकाने ८० गाळ्यांचे द्वितीय संक्रमण शिबीर बांधण्याचे प्रस्तावित केले असून संबंधित झोपडीधारक सहकार्य करत नसल्यामुळे त्यांना महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि. व पु.) अधिनियम, १९७१ मधील कलम ३३ व ३८ अन्वये कायदेशीर नोटीस बजावण्यात आलेल्या आहेत.

झोपडीधारकांच्या व विकासकाच्या अंतर्गत भांडणामुळे भाडेकरुंनी सदनिका स्वीकारलेल्या नाहीत. परिणामी, विकासकाने उर्वरित झोपडीधारकांना भाडे दिलेले नाही.

(३) व (४) सदर सहकारी गृहनिर्माण संस्थेकडून तक्रार प्राप्त झाली आहे, त्यानुषंगाने महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि. व पु.) अधिनियम, १९७१ मधील कलम १३(२) अन्वये विकासकावर कार्यवाही प्रस्तावित करण्यात आली आहे. प्रकरण सध्या सुनावणी प्रक्रियेत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई महानगरपालिकेने सुरु केलेली मिशन युनिव्हर्सल टेस्टिंग मोहिम

(३५) १२५९३ (१९-०९-२०२०). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेने गर्भवती, वयोवृद्ध तसेच कोरोनाची लक्षणे असलेल्या लोकांची अर्ध्या तासात चाचणी करण्याकरिता "मिशन युनिव्हर्सल टेस्टिंग" ही विशेष मोहिम दिनांक २३ जून, २०२० रोजी वा त्या सुमारास सुरु केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू मोहिमेंतर्गत अद्यापपर्यंत किती चाचण्या करण्यात आल्या आहेत,

(३) असल्यास, मुंबईतील वाढती कोरोना रुग्णांची संख्या रोखण्याकरिता व कमी करण्यासाठी सदर मोहिमेचा किती प्रमाणात लाभ झाला आहे,

(४) असल्यास, शासनाने मिशन युनिव्हर्सल टेस्टिंग मोहिम राबविली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२५-११-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर मोहिमेंतर्गत अद्यापपर्यंत ४,३७,६३० इतक्या चाचण्या करण्यात आल्या आहेत.

(३) बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात सदर मोहिम राबविल्यामुळे कोविड-१९ रुग्णांची संख्या हळूहळू कमी होत असून, रुग्णसंख्या ९०० ते १००० प्रतिदिन दरम्यान स्थिरावली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

औसा (जि.लातूर) येथील राज्य मार्ग रस्ते व प्रमुख जिल्हा मार्ग रस्त्यांच्या दुरुस्तीबाबत

(३६) १२७०६ (१९-०९-२०२०). श्री.अभिमन्यु पवार (औसा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औसा (जि.लातूर) येथील राष्ट्रीय महामार्ग औसा व लामजना किल्लारी उमरगा तसेच लातूर ते जहिराबाद रस्त्याचे सुरु असलेल्या रस्त्यांच्या कामात पर्यायी रस्ता वाहतुकीसाठी केला नसून या रस्त्यावरील वाहतूक बंद झाल्याने सदरची वाहतूक जवळच्या प्रमुख जिल्हा मार्ग व राज्य मार्ग रस्त्यावरून वळती करावी लागल्यामुळे औसा तालुक्यातील औसा-याकतपूर-लामजना, बेलकुंड-माकणी, आशिव-किल्लारी, औसा-नागरसोगा-किल्लारी, निलंगा-कासार सिरशी, नारंगवाडी ते कासार सिरशी आदी अनेक रस्ते अवजड वाहतुकीमुळे खराब झाल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१९ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आलेले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रमुख जिल्हा मार्ग व राज्य मार्ग रस्त्यांची सुधारणा करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांच्याकडे माहे फेब्रुवारी-मार्च, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे तसेच कार्यकारी अभियंता सा.बा.निलंगा यांनी सदरील रस्त्यांच्या दुरुस्तीच्या कामासाठीचा प्रस्ताव विभागामार्फत शासनास सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार वाहतुकीकरीता अत्यंत खराब झालेल्या सदरहु प्रमुख जिल्हा मार्ग व राज्य मार्ग रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (२६-११-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) औसा-याकतपूर-लामजना, बेलकुंड-माकणी, आशिव-किल्लारी, औसा-नागरसोगा-किल्लारी, निलंगा - कासार सिरशी, नारंगवाडी ते कासार सिरशी रस्त्यांवर द्विवार्षिक देखभाल व दुरुस्ती अंतर्गत खड्डे बुजवून रस्ता वाहतुकीस सुस्थितीत ठेवण्यात आला आहे. मार्च २०२० च्या अर्थसंकल्पामध्ये ३ कामांना रु २.४३ कोटी इतक्या किंमतीच्या कामांना मंजूरी देण्यात आली आहे. तसेच सदरस्थितीत औसा मतदारसंघांतर्गत राज्यमार्गावरील ८१.७५ किमी व प्रजिमा वरील १४६.६५ किमी लांबीतील डांबरी रस्ते पृष्ठभागावरील खड्डे बुजविणे बाबत मंजूरी प्राप्त आहे. राज्यमार्ग व प्रमुख जिल्हा मार्ग रस्त्यावरील डांबरी रस्ते पृष्ठभागावरील खड्डे बुजविणे व इतर अनुषंगिक कामे प्रगतीत असून दि.२२/११/२०२० पर्यंत राज्यमार्ग रस्त्यावरील व दि.१५/१२/२०२० पर्यंत प्रमुख जिल्हा मार्ग रस्त्यावरील खड्डे भरून पुर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही,

**बांधकाम व्यवसायातील स्थावर संपदा कायदा (रेरा) मधील नागरीक हिताची
कलमे स्थगित करण्यात येणार असल्याबाबत**

(३७) १२८१७ (१९-०९-२०२०). श्री.रमेश कोरगांवकर (भांडूप पश्चिम) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बांधकाम व्यवसायातील स्थावर संपदा कायदा (रेरा) मधील कलम नं.१२, १४, १८, १९, ७१ ही नागरीकांच्या हिताची कलमे स्थगित करण्याचे षडयंत्र काही विकासकांनी आखले असून विकासकांच्या दबावामुळे केंद्र शासनसुद्धा सकारात्मक प्रतिसाद देत असून त्यामुळे ग्राहक तथा प्रकल्पग्रस्तांच्या अधिकारावर गदा येणार असल्याने महाराष्ट्र वगळता इतर राज्यातील "रेरा" प्राधिकरणाने त्यास विरोध केल्याची बाब दिनांक १६.५.२०२० रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्रातील रैरा प्राधिकरण अधिकाऱ्यांनी ग्राहक हिताच्या कलमांना स्थगिती मागणीस विरोध न करण्याचे सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, सदर कलमांना स्थगिती दिल्यास ग्राहकांवर भविष्यात अन्याय झाल्यास ग्राहकांनी न्याय मिळण्यासाठी कोणाकडे दाद मागणे अपेक्षित आहे,

(४) असल्यास, उपरोक्त १२, १४, १८, १९, ७१ हि कलमे रैरा मधुन वगळल्यास ग्राहक हिताच्या दृष्टीने नविन अथवा तत्सम कलमांची आखणी करणेसाठी किंवा सदर कलमांना स्थगिती न मिळण्यासाठी राज्य शासन केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करणार आहे काय किंवा केला आहे काय,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही

सोलापूर महानगरपालिका हद्दीतील रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी निधी उपलब्ध करून देणेबाबत

(३८) १२८४३ (१९-०९-२०२०). श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर महानगरपालिका हद्दीतील रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी निधी उपलब्ध करून देणेसाठी आयुक्त, सोलापूर महानगरपालिका यांनी नगरविकास विभागाकडे माहे एप्रिल, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान मागणी केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त रस्त्यांच्या कामासाठी निधी उपलब्ध करून देणेसाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०४-१२-२०२०) : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विलेपार्ले पश्चिमेली (मुंबई) असलेल्या प्रेमनगर येथील एसआरए
प्रकल्प अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असल्याबाबत**

(३९) १३०१६ (२०-०९-२०२०). श्री.सुनील राणे (बोरीवली) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) झोपडपट्टी पुनर्वसनाच्या अनेक योजना प्रलंबित असून काही प्रकल्पांचे बांधकाम बंद असल्याचे नुकतेच माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विलेपार्ले पश्चिमेली (मुंबई) असलेल्या प्रेमनगर येथील एसआरए प्रकल्प अनेक वर्षांपासून प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त योजनेतर्गत कामांना गती देण्याबाबत शासन स्तरावर कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०७-१२-२०२०) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

माहे जानेवारी, २०२० दरम्यान घेण्यात आलेल्या झोपु. योजनेच्या आढावामध्ये असे निदर्शनास आले आहे की, काही झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना ह्या विविध कारणास्तव रखडल्या आहेत. जसे की, वित्त पुरवठ्याअभावी, न्यायालयीन तंटे/वाद, विविध शासकीय यंत्रणा यांच्या मार्फत वेळीच ना-हरकत प्राप्त न होणे (CRZ-II, Civil Aviation, MOEF, Defence etc) इत्यादी. त्याकरीता झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत सातत्याने पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(२) प्रस्तुत प्रेमनगर विलेपार्ले सह.गृह.संस्थेची योजना विकास नियंत्रण नियमावली, १९९१ च्या नियम ३३(१०) अंतर्गत असून सदर स्थित जमिनीची मालकी ही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेची आहे.

सदर योजनेचा प्रस्ताव सन २००२ मध्ये स्वीकृत केल्यानंतर योजनेबाबत उच्च न्यायालयात सन २००४ मध्ये दावा दाखल करण्यात आला होता. त्यानुसार प्रकरण न्यायप्रविष्ट होते. तदनंतर सन २००९ मध्ये न्यायालयीन दावा निकाली निघाल्यानंतर सदर योजनेस दि.२५.०१.२०११ रोजी आशयपत्र जारी केले आहे.

पुनर्वसन इमारतीच्या जोत्यापर्यंतच्या बांधकामास (Plinth C.C.) दि.२४.४.२०१७ रोजी देण्यात आली आहे. त्यानुसार विकासकाने जोत्यापर्यंतचे बांधकाम पूर्ण केले आहे.

विकासकाने झोपडीधारकांना २६९ चौ.फूटा एवजी ३०० चौ.फूटाची सदनिका देण्यासाठी योजनेचे रूपांतरण विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली, २०३४ नुसार प्रस्तावित केले आहे.

(३) प्रवर्तन निदेशालय (E.D.) यांनी दि.०५.०३.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये मे.डी.एच.एफ.एल. व मे. वाधवा ग्रुप ऑफ कंपनीज यांची PMLA अॅक्ट, २००२ अंतर्गत चौकशी सुरु केली असून सदर कंपन्यांनी विलेपार्ले प्रेम नगर एस.आर.ए. योजनेचे विकासक मे.सिगितिया कंस्ट्रक्शन प्रा.लि. यांना योजनेकरीता कर्ज (Loan) दिले आहे. त्यामुळे चौकशी होईपर्यंत योजना "जैसे थे" स्थितीत ठेवण्यात यावी, असे निर्देश दिले आहेत. त्याअनुषंगाने विकासकास दि.१७.०३.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये योजना "जैसे थे" स्थितीत ठेवण्याकरीता आदेशित केले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई शहरात दोन ठिकाणी झोपड्यांसाठी समूह पुनर्विकासाची
योजना राबविण्याच्या धोरणाबाबत**

(४०) १३०१८ (२०-०९-२०२०). श्री.सुनील राणे (बोरीवली) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील झोपडपट्टी पुनर्विकासाच्या मंदावलेला वेग वाढविण्याकरिता एसआरएकडून प्रथमच शहरात दोन ठिकाणी झोपड्यांसाठी समूह पुनर्विकासाची योजना राबविण्याचे धोरण शासनाने माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान अवलंबिलेले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, या धोरणाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे, तसेच या धोरणामुळे झोपडपट्टी पुनर्विकासाचे वेग कशाप्रकारे वाढणार आहे व झोपडपट्टीधारकांना याचा फायदा कशा प्रकारे होणार आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच सदरील धोरणाची अंमलबजावणी केव्हापासून करण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०७-१२-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**श्रीगोंदा व कर्जत (जि.अहमदनगर)या दोन्ही तालुक्याच्या हद्दीत असलेल्या
लोहकरा पुलाच्या विकासाकडे दुर्लक्ष होत असल्याबाबत**

(४१) १३०८१ (१९-०९-२०२०). श्री.बबनराव पाचपुते (श्रीगोंदा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारीत येत असलेला लोहकरा पूल हा श्रीगोंदा व कर्जत (जि.अहमदनगर) या दोन्ही तालुक्याच्या सरहद्दीवर येत असल्याने या पुलाच्या विकासाकडे दुर्लक्ष होत असल्याचे माहे मे, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरहू पुलाची दुर्घटना झाल्यास मोठ्या प्रमाणात जिवीत व वित्त हानी होणार असल्याने पूलाचे सर्वेक्षण करून लोहकरा पूलाच्या बांधकामासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (११-१२-२०२०) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

पुल श्रीगोंदा व कर्जत (जि.अहमदनगर) या दोन तालुक्याच्या हद्दीत आहे तथापि त्यावर दुर्लक्ष होत नाही.

(२) व (३) विषयांकित पुलाच्या काँक्रीट वेअरिंग कोट दुरुस्ती करण्यासाठी, पुल व मोठ्या दुरुस्ती कार्यक्रम सन २०२०-२१ अंतर्गत मंजुरी दिली असून सदरील पुलाच्या दुरुस्तीचे काम हाती घेण्यात आले आहे.

**मुंबई महानगर विकास प्राधिकरणातर्फे घेण्यात आलेल्या
नोंन एक्झिक्युटिव पदाच्या भरतीबाबत**

(४२) १३१४१ (२०-०९-२०२०). श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई महानगर विकास प्राधिकरणातर्फे नोंन एक्झिक्युटिव्ह पदाच्या १०५३ जागेकरिता माहे सप्टेंबर, २०१९ मध्ये वा त्या दरम्यान ऑनलाईन परीक्षा घेतली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अनेक उमेदवारांच्या प्रमाणपत्रांची पडताळणी बाकी असतांना ४२ उमेदवारांना हैद्राबाद येथे प्रशिक्षणाला पाठविण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, निवड झालेल्या उमेदवारांची अधिकृत यादी वेबसाईट वर प्रकाशित झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०८-१२-२०२०) : (१), (२) व (३) महा मुंबई मेट्रो संचलन महामंडळामार्फत दिनांक ९ सप्टेंबर, २०१९ रोजी ३४ संवर्गातील एकूण १०५३ अकार्यकारी पदे भरणेकरिता जाहिरात प्रसिद्ध करण्यात येऊन ऑनलाईन अर्ज मागविण्यात आले. त्यापैकी १५ संवर्गातील २९२ पदे मुलाखत आधारित होती. उर्वरीत १९ संवर्गातील ७६१ पदांसाठी संगणक आधारित चाचणी घेण्यात आली. त्यामधील उमेदवारांना गुणवत्तेनुसार प्रमाणपत्रे व कागदपत्रांच्या पडताळणीसाठी बोलविण्यात आले. त्यानंतर सुरक्षीततेसाठी आवश्यक असलेल्या पदांकरिता सायको मेट्रिक टेस्ट (पी.ए.टी) घेण्यात आली व त्यामध्ये उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांचा विचार करण्यात आला. आवश्यक त्या पडताळणीनंतर तात्पुरती निवड यादी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आली. त्यापैकी ११ ट्रेन पायलट शंटिंग व ३१ स्टेशन कंट्रोलचे अशा ४२ उमेदवारांना

पाच महिन्यांच्या प्रशिक्षणासाठी हैद्राबाद येथे पाठविण्यात आले असून भविष्यात आवश्यकतेनुसार उर्वरित गुणवत्ताधारक उमेदवारांना टप्पाटप्प्याने प्रशिक्षणासाठी पाठविण्याचे महा मुंबई मेट्रो संचलन महामंडळामार्फत नियोजित आहे.
(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पारोळा (जि.जळगांव) नगरपरिषद विकास आराखड्यात दाखविण्यात आलेल्या
आरक्षणापैकी आरक्षण क्र १९ व ५० वगळण्याबाबत**

(४३) १३२७२ (०७-०९-२०२०). श्री.चिमणराव पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पारोळा (जि.जळगांव) नगरपरिषद विकास आराखड्यात दिनांक १२ ऑक्टोबर, १९९० रोजी वा त्या सुमारास दाखविण्यात आलेल्या आरक्षणापैकी आरक्षण क्र. १९ व ५० आरक्षणातून वगळण्यात आले असतांना प्रत्यक्षात अदयापही सदरचे आरक्षण वगळण्यात आलेले नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आरक्षण वगळण्यासंदर्भात मा.मुख्याधिकारी, पारोळा नगरपरिषद यांना दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास लेखी पत्राद्वारे विनंती केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार सदर आरक्षण वगळणे संदर्भात शासनाने काणेती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) नाही.

पारोळा नगरपरिषदेच्या सुधारीत मंजूर विकास योजनेमध्ये आ.क्र. १९ व ५० ही अनुक्रमे Slum Improvement Scheme व बगीचासाठी निर्देशित करण्यात आलेली होती. आ.क्र. ५०, बगीचा खालील गट नं.३२ व ३३ पैकी गट नं.३३ वरील जमिन मालकांनी सन २००३ साली बजाविलेल्या महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम १२७ खालील सुचनेच्या अनुषंगाने सदर जागेवरील आरक्षण व्यपगत झाल्याने नगरपरिषदेने या जागेतील दुकान केंद्राच्या बांधकाम नकाशास दि. ०९.०६.२००५ रोजी परवानगी दिल्याचे दिसते. आ.क्र. १९ Slum Improvement Scheme या आरक्षणाकरीता कलम १२७ खालील सूचना बजावण्यात आलेली नाही. यास्तव आ.क्र.१९ मंजूर विकास योजनेतून व्यपगत करण्यात आलेले नाही.

शासन नियुक्त अधिकारी तथा सहायक संचालक, नगर रचना, जळगाव, विकास योजना, पारोळा यांनी पारोळा शहरासाठी दुसरी सुधारित प्रारूप विकास सदर विकास योजना संबंधीची सर्व वैधानिक कार्यवाही पूर्ण करून सदर प्रारूप विकास योजना कलम ३० अन्वये दि.२७.०५.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास मंजूरीसाठी सादर केली आहे. सुधारीत मंजूर

विकास योजनेतील आ.क्र. १९ चे क्षेत्र आता उक्त दुस-या सुधारीत प्रारूप विकास योजनेमध्ये आ.क्र.१० मध्ये समाविष्ट करून Slum Development Scheme यासाठी प्रस्तावित करण्यात आले आहे.

तसेच सुधारीत मंजूर विकास योजनेतील आ.क्र. ५० हे उक्त दुस-या सुधारीत प्रारूप विकास योजनेमध्ये आ.क्र.२१ "पार्किंग" यासाठी प्रस्तावित करण्यात आले होते. या आरक्षणाखालील गट नं.३२ व ३३ पैकी गट नं. ३३ चे मालक श्री. नितीन दत्तात्रय सोनार रा. पारोळा यांनी गट नं. ३३ या जागेवर जिल्हाधिकारी जळगांव यांनी वाणिज्य प्रयोजनार्थ बिनशेती आदेश दिलेले असल्याने उक्त मिळकतीवर प्रारूप विकास योजनेत चुकीने दर्शविण्यात आलेले आ.क्र.२१ पार्किंगचे आरक्षण रद्द करून वाणिज्य वापर दर्शविण्याची विनंती केली होती त्यास अनुसरून नगरपरिषदेने सुधारीत प्रारूप विकास योजना शासनास मंजुरीसाठी सादर करतांना फेरबदल क्र. एम-२ अन्वये गट नं. ३३ वरील आ.क्र.२१ पार्किंगचे आरक्षण वगळून सदर जागा विद्यमान वाणिज्य वापराखाली प्रस्तावित करण्यात आली आहे व गट नं. ३२ ह्या जागेवर आ.क्र. २१- अ हे पार्किंगसाठी प्रस्तावित करण्यात आले आहे.

(२) होय.

(३) नगरपरिषदेने वरीलनुसार शासनास सादर केलेल्या दुस-या सुधारीत प्रारूप विकास योजनेस मंजुरी देतांना शासनाकडून गुणवत्तेनुसार निर्णय घेण्यात येणार आहे.

(४) लागू नाही.

नागपूर महामार्ग क्र ६ वरील नांदगावपेठ येथील टोलमधून शहरातील नागरीकांना टोलमुक्त करण्याबाबत

(४४) १३२९६ (१९-०९-२०२०). श्री.देवेंद्र भुयार (मोर्शी), श्री.राजकुमार पटेल (मेळघाट), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व), श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर महामार्ग क्रमांक ६ वरील नांदगावपेठ येथील टोलमधून शहरातील नागरीकांना टोलमुक्त करण्याचे आश्वासन देण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, केवळ ५ ते ६ किमी वापराच्या रस्त्यासाठी पूर्ण टोल आकारणी होत असल्याने स्थानिक नागरीकांना आर्थिक भुर्दंड पडत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मोर्शी, वरुड, शेंदूरजनाघाट या तीन नगर परिषदांनी व दोन्ही तालुक्यातील सर्व ग्रामस्थांनी टोलमुक्तीबाबत ठराव संमत केला असून मागील वर्षापासून याबाबत नागरीक, लोकप्रतिनिधी यांनी निवेदने देऊन आंदोलनेही केली आहेत परंतु याबाबत प्रशासनाकडून वारंवार आश्वासने देवूनही अद्याप स्थानिक नागरिकांना टोलमुक्ती मिळाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर टोलमुक्तीबाबत शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे व त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२५-११-२०२०) : (१) नागपूर महामार्ग क्रमांक ६ वरील नांदगावपेठ येथील टोलनाका केंद्र शासनाच्या भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांच्या अखत्यारीत आहे.

हे खरे नसून अशी माहिती या कार्यालयास उपलब्ध नसल्याचे प्रकल्प संचालक. भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, अमरावती यांनी कळविले आहे.

(२) हे खरे नाही, असे प्रकल्प संचालक. भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, अमरावती यांनी कळविले आहे.

राष्ट्रीय महामार्ग क्र.६ च्या कि.मी.१००/०० ते कि.मी.१६६/७२५ या सेक्शनचे सुमारे ६६.०० किमीचे चौपदरीकरणाचे काम BOT तत्वावर पूर्ण करण्यात आले असून मंजूर प्रकल्पीय आराखडयानुसार ६६.७२५ कि.मी. लांबीचा महामार्गाच्या टोल वसुलीसाठी NHA च्या निकषानुसार नांदगांव पेठ नजिक कि.मी.१४२/८०० येथे टोल फी प्लाझा उभारण्यात आला आहे.

तसेच केंद्र सरकारच्या टोल फीच्या पॉलीसीनुसार टोल प्लाझापासून २० कि.मी.अंतराच्या परिसरातील रहिवाशांसाठी त्यांच्या अव्यावसायिक वाहनांना सवलतीच्या दरात मासिक पास उपलब्ध करण्याची तरतूद आहे. या मासिक पासचे दर हे टोल फी पॉलीसी २००८ नुसार असून वेळोवेळी करण्यात आलेल्या Amendments नुसार आहेत. त्यामुळे स्थानिक नागरिकांना आर्थिक भुर्दंड पडत आहे, हे खरे नाही.

(३) होय, हे अंशतः खरे आहे.

मोर्शी, वरुड च्या नागरिकांनी निवेदने दिली असून आंदोलन केले आहे, हे खरे आहे. परंतु मोर्शी, वरुड ही गावे टोल प्लाझापासून २० कि.मी.च्या मर्यादेपेक्षा जास्त अंतरावरील असल्याने त्यांना टोल फी पॉलीसी २००८ नुसारची मासिक फी सवलत उपलब्ध नाही. तसेच टोल फी पूर्णपणे माफीचे प्रवाधान टोल फी पॉलीसी मध्ये नाही, असे प्रकल्प संचालक. भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, अमरावती यांनी कळविले आहे.

(४) सदर टोलमुक्तीबाबतचा निर्णय भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांचे अखत्यारीत येत असल्याने या संदर्भातील प्राप्त निवेदने त्यांचेकडे सादर करण्यात आली आहेत, असे प्रकल्प संचालक. भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, अमरावती यांनी कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील शास्त्रीनगर रुग्णालयात प्रवेशद्वारावरील कठड्यावर आणि

पॅसेजमध्येच बसवून रुग्णांना ऑक्सिजन लावले जात असल्याबाबत

(४५) १३४४३ (२०-०९-२०२०). श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील कोरोनाबाधित रुग्णांना रुग्णालयातील खाटा संपल्याचे सांगत रुग्णालयाच्या प्रवेशद्वारावरील कठड्यावर आणि पॅसेजमध्येच बसवून रुग्णांना ऑक्सिजन लावले जात असल्याचे वास्तव कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेच्या शास्त्रीनगर रुग्णालयात निदर्शनास आल्याची बाब दिनांक ६ जुलै, २०२० रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर बाब धोकादायक असून शासनाने उक्त प्रकरणी कारवाई करावी अशी मागणी सामान्य नागरिक, लोकप्रतिनिधी व सेवाभावी संस्था यांच्यातर्फे करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार पुढे कोणती उपाययोजना करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (२५-११-२०२०) : (१), (२) व (३) • राज्य शासनाने कोविड-१९ उपाययोजना नियम २०२० मधील नियम क्र. ३ नुसार आयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका यांना सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित केले आहे.

- दि. ३०.०३.२०२० रोजीपासून शास्त्रीनगर, डोंबिवली हे हॉस्पिटल डेडिकेटेड कोविड हॉस्पिटल म्हणून घोषित केलेले असून सदर रुग्णालयाची बेड क्षमता ४२ इतकी आहे.
 - कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रातील शहरी व ग्रामीण भागातील आर्थिकदृष्ट्या गरीब व गरजू व्यक्ती कोरोना बाधित झाल्यास पुढील योग्य त्या उपचाराकरीता शास्त्रीनगर रुग्णालयात दाखल होतात.
 - सदर रुग्णालयात दररोज सुमारे ६५ ते ७० रुग्ण उपचारासाठी दाखल होत असत.
 - अपघात कक्ष विभाग व इतर वॉर्डातील सर्व खाटा पूर्ण भरल्यानंतर ज्या कोरोना बाधित रुग्णांना प्राणवायूची (O२) आवश्यकता होती अशा रुग्णांस वेळप्रसंगी अपघात कक्षात खूर्चीवर बसून प्राणवायू (O२) देण्यात येत होता, ही वस्तुस्थिती आहे.
 - यामध्ये प्रामुख्याने रुग्णांचे प्राण वाचावे हा एकमेव उद्देश असून उपलब्ध खाटा संपल्यानंतर दुसऱ्या रुग्णालयात खाटा उपलब्ध होईपर्यंत ही सोय करण्यात आलेली होती.
 - सदर प्रकरणी कारवाई करावी अशा आशयाचे निवेदन प्राप्त झाले नसल्याचे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने कळविले आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भिवंडी महानगरपालिका (जि.ठाणे) क्षेत्रात ९७८ इमारती धोकादायक असल्याबाबत

(४६) १४२८४ (१७-०८-२०२०). श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भिवंडी महानगरपालिका (जि.ठाणे) क्षेत्रात एकूण ५ प्रभाग समित्या असून या सर्व प्रभागात एकूण ९७८ इमारती धोकादायक असल्याचे एका अहवालात आढळून आले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या ९७८ इमारतीमध्ये २ हजार ४६० कुटुंबे वास्तव्यास असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, महानगरपालिका क्षेत्रात धोकादायक इमारतींची संख्या वाढली असून प्रशासनाचे याकडे दुर्लक्ष झाले असून मागील २ वर्षात विविध ठिकाणी इमारती कोसळण्याच्या घटना घडल्या असून यात २२ जणांचा मृत्यू झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, महानगरपालिका प्रशासनाने या कुटुंबांना घरे रिकामी करण्याच्या नोटीसा बजावल्या असून त्यामुळे रहिवाश्यांमध्ये भितीचे वातावरण पसरले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती उपाययोजना वा कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१), (२) व (३) भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिकेतील प्रभाग समिती १ ते ५ मध्ये सद्यस्थितीत १०३ इमारती अतिधोकादायक आहेत. तसेच ३०७ इमारती धोकादायक श्रेणीत असल्याची वस्तुस्थिती भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिकेनी कळविली आहे.

सदर इमारतींमध्ये १३२३ कुटुंब वास्तव्यास आहेत. तसेच महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये मागील दोन वर्षात दोन इमारती कोसळण्याच्या दुर्घटनेत एकूण ४० व्यक्ती मृत्यूमुखी पडले असल्याची बाब भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिका घरे रिकामी करताना खालीलप्रमाणे उपाययोजना करते:-

- महानगरपालिकेची इमारत धोकादायक/अतिधोकादायक झाल्यास महानगरपालिकेमार्फत त्यांच्या कर्मचाऱ्यांची सोय केली जाते.
 - तसेच शहरातील इतर धोकादायक/ अतिधोकादायक इमारतीमधील नागरीकांची सोय सांस्कृतिक केंद्र, रात्रनिवारा केंद्र व महानगरपालिकेच्या शाळांमध्ये तात्पुरत्या स्वरूपात करण्याचे महानगरपालिकेचे नियोजन आहे.
 - धोकादायक/अतिधोकादायक इमारतीमधील रहिवाशांना तात्पुरत्या स्वरूपात राहण्याची व्यवस्था करण्याकरीता टाटा आमंत्रा व रेंटल हौसिंग संकुलातील काही सदनिका मिळण्याकरीता भिवंडी शहर महानगरपालिकेमार्फत मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांच्याकडे पत्र व्यवहार करण्यात आला आहे.
- (५) महानगरपालिका क्षेत्रातील मोडकळीस आलेल्या इमारतींवर कार्यवाही करण्यासाठी शासनाने दिनांक ०५.११.२०१५ च्या परिपत्रकान्वये कार्यपध्दती निश्चित केली आहे.

तथापि, भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिकेने त्यांच्या क्षेत्रातील अतिधोकादायक व धोकादायक इमारतींचे सी-१, सी-२ए, सी-२बी, सी-३ वर्गीकरण केले असून त्यानुसार २२२ धोकादायक इमारतींना नोटीसा बजाविण्यात आल्या आहेत. तर इतर इमारतीबाबत सद्यस्थिती खालील प्रमाणे आहे:-

- निष्कासित इमारती-२७
- वीज पुरवठा खंडीत इमारती-३
- इमारतींचे दुरुस्तीचे काम सुरू-६७
- इमारती निर्मनुष्य - ८३
- न्यायप्रविष्ट प्रकरणे- ८

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

विटा (जि.सांगली) शहरातील अंतर्गत रस्त्यांची दुरुवस्था झाल्याबाबत

(४७) १८७३९ (२५-११-२०२०). श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) विटा (जि.सांगली) येथील ग्रामीण रुग्णालय परिसर व शहरातील अंतर्गत रस्त्यांची पावसामुळे दुरुवस्था झाल्याचे नुकतेच माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू रस्ते अत्यंत खराब झाल्यामुळे येथील नागरिकांना व वाहन चालकांना त्रास सहन करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त रस्त्यांची शासनाने पाहणी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, त्यानुसार उक्त रस्त्यांची तातडीने दुरुस्ती करण्याबाबत शासनस्तरावरून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१) व (२) सदर परिसरात झालेल्या पावसाने रस्त्याला अनेक ठिकाणी खड्डे पडल्याचे दिसून आले आहे.

(३) व (४) सदर रस्त्यावर पडलेले खड्डे मुरुमाचे भराव टाकून पॅचवर्क करण्याचे कार्यादेश नगरपरिषदेने दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०२० रोजी संबंधित कंत्राटदारास दिले आहेत. सदर काम प्रगतीपथावर आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या के/पूर्व विभागाच्या हद्दीतील विमानतळाच्या टर्मिनल-२ इमारतीस नियमबाह्य पद्धतीने मालमत्ता करात सूट दिली जात असल्याबाबत

(४८) १८८२० (२५-११-२०२०). श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या के/पूर्व विभागाच्या हद्दीत येणाऱ्या छत्रपती शिवाजी महाराज विमानतळाच्या नविन टर्मिनल-२ संकुलाला सन २०१४ पासून मालमत्ता कर लावण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने मंजूर केलेल्या भांडवली मूल्य मालमत्ता कर नियमावली सन २०१० व सन २०१५ नुसार संकुलातील विविध इमारती जसे की, टर्मिनल, विमानतळ इमारत, वाहनतळ इत्यादी संपूर्ण इमारतीला मंजूर परिगणक (Factor) नुसार मालमत्ता कर लावणे आवश्यक होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, विमानतळ इमारतीला सद्यस्थितीत आकारण्यात आलेला मालमत्ता कर रु. ३ कोटी ऐवजी नियमावलीनुसार रु.५० कोटी वार्षिक कर लागू व्हावा असा प्रस्ताव के/पूर्व विभागातर्फे मुख्यालयास पाठविण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर संकुलातील विविध इमारतींना सन २०१४ पासून नियमबाह्य पध्दतीने करमाफी दिली जात असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१९ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार नियमावलीनुसार कर न आकारता अनियमितता करून महसूल बुडविणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासन कोणती कारवाई करणार वा करित आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०३-१२-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत सदर संपूर्ण इमारतीला मंजूर परिगणक नुसार मालमत्ता कर लावण्यात आला आहे.

(३) विमानतळ टर्मिनल-२ ही इमारत लेखा क्रमांक KE०५०६०६५०५०००० (फेज I व II) व लेखा क्रमांक KE०५०६०६४९१०००० (फेज III व IV) या क्रमांकांन्वये करनिर्धारित करण्यात आली आहे.

सदर दोन्ही लेखा क्रमांकांचा वार्षिक मालमत्ता कर रु. ९.७३ कोटी इतका असून, सदर लेखाक्रमांकांचे करनिर्धारण नवीन करप्रणाली अंतर्गत असलेल्या मंजूर नियमावलीनुसार विविध वापरकर्त्या प्रवर्गानुसार करण्यात आलेले आहे.

परंतु सदर मालमत्तेच्या मंजूर आराखड्यात दर्शविलेल्या वापरकर्ता प्रवर्गास स्थायी समितीने मंजूर केलेल्या भांडवली मूल्य निश्चित करण्याकरिताच्या सन २०१० व सन २०१५ च्या नियमावलीनुसार बहुविध भारांक वापरून भांडवली मूल्याचे परिगणन करण्यात आले असून ते योग्य आहे.

तथापि सदर करनिर्धारणाविरुद्ध पक्षकाराने मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम १६३ नुसार आक्षेप नोंदवला असून, त्यानुसार कलम १६५ अन्वये अद्याप सुनावणी प्रलंबित आहे.

तसेच, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या के/पूर्व विभागामार्फत सदर मालमत्तेच्या करवाढीसंबंधीची कार्यवाही सुरु असून, करनिर्धारण व संकलन विभागाच्या दक्षता पथकाकडून प्रत्यक्ष स्थळ निरीक्षण प्रस्ताविण्यात आले आहे.

(४) सदर संपूर्ण इमारतीला बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत मंजूर परिगणकानुसार मालमत्ता कर लावण्यात आला असल्यामुळे करमाफी देण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

अंधेरी (पूर्व) येथील क्रिडा संकुलाच्या जागेवरील झोपडपट्टीधारकांनी विकासकाची व सहकारी

गृहनिर्माण संस्थेची नेमणूक केलेली नसतांना योजनेस देण्यात

आलेल्या नियमबाह्य मंजूरीबाबत

(४९) १८८२५ (२५-११-२०२०). श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अंधेरी (पूर्व) येथील मौजे-मरोळ, न.भू.मा.क्र. ४३२ हा भूखंड क्रिडा संकुल बांधण्याकरीता आरक्षित असून त्यावर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना राबविण्याकरीता SRA /Eng /२१०८/KE /ML /LOI अन्वये झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने मंजूरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर जागा महसूल विभागाची असून शासनाने दिनांक १३ जानेवारी, २०१० रोजी वा त्यासुमारास क्रिडा संकुल बांधण्यासाठी जिल्हा क्रिडा संकुल कार्यकारी समिती यांच्या नावे मिळकत पत्रिकेद्वारे त्यांना हस्तांतरीत केली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जिल्हा क्रिडा संकुल बांधण्याकरीता दिनांक ११ मे, २०११ रोजी वा त्यासुमारास करण्यात आलेल्या सर्वेक्षणामध्ये प्रत्यक्ष जागेवर २५२ झोपड्या अस्तित्वात होत्या त्यापैकी १६१ झोपड्या अपात्र आढळून आल्या होत्या, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर जागेवरील ५१% झोपडपट्टीधारकांनी विकासकाची व सहकारी गृहनिर्माण संस्थेची नेमणूक केलेली नसून कोणत्याही प्रकारचे करारनामे केलेले नसतांना, मिळकतधारक क्रिडा खात्याकडून मोकळ्या जागेवर क्रिडा संकुल बांधणे व उर्वरित जागा झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेस देण्याकरीता कोणतीही परवानगी दिलेली नसतांना झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने सदर योजनेस दिलेली मंजूरी नियमबाह्य असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, सन २००९ पासून ते सन २०२० पर्यंत मोकळ्या असलेल्या भूखंडावर क्रिडा संकुल बांधण्याकरीता स्थानिक लोकप्रतिनिधी व क्रिडा विभागामार्फत आराखडे व अंदाजपत्रके तयार करण्यात आले असून त्याकडे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने दुर्लक्ष करून मंजूरी दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (६) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीनुसार नियमबाह्य देण्यात आलेली मंजूरी रद्द करण्याबाबत शासन कोणती कार्यवाही करणार वा करित आहे,
- (७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

न.भू.क्र.४३२ मौजे मरोळ या भूभागाचे एकूण क्षेत्रफळ १४७७०.१० चौ.मी. असून सदर भूखंडापैकी ९०००.४४ चौ.मी. झोपडपट्टी ग्रस्त क्षेत्र आहे. मे.अगेट रिअॅल्टर्स अॅण्ड डेव्हलपर्स यांना गांवदेवी एस.आर.ए. सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या विकासाकरीता दि.१६.११.२०१९ रोजी ९०००.४४ चौ.मी. क्षेत्रफळा करिता SRA/ENG/२८०१/KE/ML/LOI अन्वये आशयपत्र निर्गमित करण्यात आलेले आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) या प्रकरणी सक्षम प्राधिकारी तथा उप जिल्हाधिकारी (अति/निष्का) अंधेरी-२ यांनी दि.०४.०६.२०१८ रोजी प्रमाणित केलेल्या परिशिष्ट-२ प्रमाणे न.भू.क्र.४३२(भाग) मौजे मरोळ या शासकीय जमिनीवर एकूण ४०० झोपड्या असून त्यापैकी १६७ झोपड्या पात्र आहेत.

(४) सदर जागेवरील झोपडपट्टीधारकांनी स्थापन केलेल्या गांवदेवी एस.आर.ए. सहकारी गृहनिर्माण संस्थेने दि.२०.०१.२०१४ रोजीच्या सर्वसाधारण सभेमध्ये पारित केलेल्या ठरावान्वये विकासाकाची नियुक्ती केली आहे व दि.२१.०२.२०१४ रोजी विकासाकासोबत विकास करारनामा

केला आहे. तसेच विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली २०३४ च्या विनियम ३३(१०) (१.१५) नुसार विकासकांनी दि.०६.११.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये पात्र झोपडीधारकांपैकी ९३ म्हणजेच ५१% पेक्षा जास्त पात्र झोपडीधारकांचे करारनामे सादर केले आहेत.

(५) गांवदेवी एस.आर.ए. सहकारी संस्थेच्या विकासाकरीता विकासक मे.अगेट रिअल्टर्स अँड डेव्हलपर्स यांनी विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली २०३४ नुसार आशयपत्र निर्गमित करण्याकरीता प्रस्ताव सादर केलेला होता. विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली २०३४ च्या विनियम ३३(१०) नुसार झोपडपट्टीग्रस्त शासकीय जमिनीचा विकास करणे अनुज्ञेय आहे.

त्यानुसार मे.अगेट रिअल्टर्स अँड डेव्हलपर्स यांना संदर्भित झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेकरीता आशयपत्र निर्गमित करण्यात आलेले आहे.

तसेच १४७७०.१० चौ.मी. क्षेत्रफळापैकी ९०००.४४ चौ.मी क्षेत्रफळावर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना राबविण्याचे प्रस्तावित असून ५७६९.६६ चौ.मी. क्षेत्रफळ असलेला नियमित आकाराचा भूखंड क्रिडा संकुल उभारण्यासाठी जिल्हा क्रिडा अधिकारी, मुंबई यांच्याकडे हस्तांतरित करण्यात येणार आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सी, डी, ई, के (पश्चिम), एच (पश्चिम), पी (उत्तर) व इतर सर्व वॉर्डमध्ये झालेली अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करणेबाबत

(५०) १८८६३ (२५-११-२०२०). अॅड.आकाश फुंडकर (खामगांव) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई महानगरपालिकेच्या सी, डी, ई, के (पश्चिम), एच (पश्चिम), पी (उत्तर) व इतर सर्व वॉर्डमध्ये झालेल्या अनधिकृत बांधकामाबाबत लाईफ इन लाईट या सामाजिक संस्थेने सन २०१६ पासून वारंवार बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे आयुक्त, उपायुक्त व वॉर्ड अधिकारी यांना पुराव्यासह माहिती दिली असून लोकप्रतिनिधींनी माहे जानेवारी व फेब्रुवारी, २०१९ मध्ये वा त्या सुमारास आयुक्त व मा.मुख्यमंत्री महोयांकडे सदरहू अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करून दोषींवर कारवाई करण्याबाबत निवेदने सादर केली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विकासक व अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने मोठ्या प्रमाणात ही अनधिकृत बांधकामे होत असून त्यास वरिष्ठ अधिकारी यांचे पाठबळ असल्याने या अनधिकृत बांधकामांविरुधात तक्रारी करून व ही अनधिकृत बांधकामे निदर्शनास येवूनही कायद्यातील पळवाटांचा संबंधितांना फायदा देवून या अनधिकृत बांधकामांवर निष्कासनाची कारवाई करण्यात येत नसल्याने सद्यःस्थितीत या सर्व वॉर्डमध्ये मिळून किमान ५००० अनधिकृत बांधकामे सुरू असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या वेबसाईटवरून निष्पन्न होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत तत्कालिन मा.मुख्यमंत्री महोदयांकडे केलेल्या तक्रारीवरून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या काही अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या संपूर्ण प्रकरणी होत असलेल्या गैरप्रकाराची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे व त्यानुषंगाने अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करण्याबाबत व ज्या वॉर्डमध्ये अनधिकृत बांधकामे करण्यात आली आहेत त्या वॉर्डच्या पदनिर्देशित अधिकाऱ्यांवर ५३ (अ) नुसार जबाबदारी निश्चित करून तातडीने कारवाई करण्याबाबत शासन कोणती कार्यवाही केली वा करणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०३-१२-२०२०) : (१) सन २०१६ पासून "लाईफ इन लाईट" या संस्थेकडून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या २४ विभागांमधील अनधिकृत बांधकामांबाबत एकूण २७१६ तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत.

सदर तक्रारीपैकी २१०७ अनधिकृत बांधकामांना नोटीसा बजावण्यात आल्या असून, त्यापैकी ११८० अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करण्यात आली आहेत व ३१ प्रकरणे न्यायप्रविष्ट असून, सदर प्रकरणी मा.न्यायालयाच्या आदेशानुसार कारवाई करण्यात येणार आहे.

तसेच, उर्वरित प्रकरणांमध्ये कायदेशीर कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर निष्कासनाची कारवाई करण्यात येणार असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील अनधिकृत बांधकामांवर कारवाई होण्याच्या दृष्टीने महानगरपालिकेमार्फत "आरईटीएमएस" (Removal of Encroachment and Tracking Management System) ही संगणक प्रणाली विकसित करण्यात आली आहे.

तसेच, अनधिकृत बांधकामांबाबत प्रभावीपणे कार्यवाही करण्याच्या अनुषंगाने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील "कार्यकारी अधिकारी" यांची पदनिर्देशित अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

"आरईटीएमएस" या संगणक प्रणालीतील माहितीनुसार, बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात जानेवारी २०१६ पासून आढळून आलेल्या २७,८३१ अनधिकृत बांधकामांना महानगरपालिकेमार्फत नोटीसा देऊन, कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण करून ७८३७ अनधिकृत बांधकामे निष्कासित करण्यात आली आहेत.

उर्वरित अनधिकृत बांधकाम प्रकरणी कायदेशीर कार्यवाही सुरु असून, ती पूर्ण झाल्यानंतर सदर बांधकामे निष्कासित करण्यात येणार असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(३) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या "सी" विभागात आढळून आलेल्या अनधिकृत बांधकाम प्रकरणी तीन अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना निलंबित करण्यात आले आहे.

(४) व (५) अनधिकृत बांधकाम निष्कासित प्रकरणी हलगर्जीपणा केल्याचे आढळून आल्यास पदनिर्देशित अधिकाऱ्यांवर महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ मधील ५६ (अ) अनुसार कारवाई करण्याची तरतूद आहे.

सदर प्रकरणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत पदनिर्देशित अधिकाऱ्यांवर ५६(अ) नुसार कोणतीही कारवाई करण्यात आली नाही.

तथापि, बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील अनधिकृत बांधकामांवर कारवाई करण्याच्या कामात हलगर्जीपणा केल्याचे आढळून आल्यास, संबंधित अधिकाऱ्यांवर मनपा सेवा व वर्तणूक नियमावली १९८९ नुसार कारवाई करण्यात येते.

मागील तीन वर्षांमध्ये पदनिर्देशित अधिकाऱ्याने त्याच्या कामामध्ये निष्काळजीपणा, काम वेळेत न करणे, निष्कासन कारवाईत दिरंगाई करणे, निष्कासन कारवाईच्या संदर्भात इतर कामात चालढकल करणे इत्यादी कारणांसाठी खालीलप्रमाणे कारवाई करण्यात आली आहे:-

- ६ पदनिर्देशित अधिकारी/प्रभारी पदनिर्देशित अधिकारी यांच्यावर ठपका ठेवण्यात आला आहे.
- २२ पदनिर्देशित अधिकारी/प्रभारी पदनिर्देशित अधिकारी यांची पुढील देय वेतनवाढ एक वर्षाकरिता हंगामी स्वरूपात रोखण्यात आली आहे.
- ३ पदनिर्देशित अधिकाऱ्यांना प्रत्येकी रु. १०००/- व १ पदनिर्देशित अधिकाऱ्यास रु. ५०००/- इतका दंड ठोठावण्यात आला आहे.
- १३ पदनिर्देशित अधिकारी यांची संक्षिप्त चौकशी सुरु आहे.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, नागपूर. मुंबई.